SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVII. 3236 SO. HALSTED STREET, ILL. Penktadienis Rugsėjo-Sept. 12 d. 1930 m. KAINA 5 CENTAI. No. 37

Lenkai Sukilo Prieš Marš. Pilsudski

Darbininkų Buitis Sovietų Rusijoj

Ar norėtume kad bolševiai ušviešpatautų Lietuvoje ar čia pas mus Amerikoje

Maskvos viešbučiuose pietus $2,00; daug pigiau negu namuose darbininkai pasigamina

New Yorko dienraščio "Times" korespondentas Duranty iš rugs. 6 d. praneša: Maskvoje kad visoj Rusijjo stoka maisto. Didžiausios linijos žmonių laukia prie viešbučių restoranų Savoy ir Europe. Šie restoranai yra aukštos rųšies ir paprasti pietųs kainuoja du doleriai, bet Rusijos piliečiai užsimokėdami už valgį $2.00 gauna pigiau negu jie perka krautuvėse ir pasidaro namie.

Darbininkams yra pavelyta gauti pusę svaro mėsos kasdien per 22 dienas mėnesyje, bet kad gauti tą pusę svaro mėsos, tai reikia išlaukti prie valdžios krautuvių keliolika valandų, o dažniausia belaukiant eilėje ir mėsos bei kitų dalykų pritruksta ir darbininkai negauna nei tos paskirtos porcijos, pusės svaro mėsos. Mėsa kuoprasčiausia, net į svorį įeina kaulai ir nereikalingi taukai.

Privatinėse (ne valdžios) krautuvėse mėsos pusė svaro kainuoja $1.00, bet retai jos galima gauti. Paprastuose restoranuose mėsos visai nebegalima gauti, vien tik žuvies ir tai menkos. Svetimtaučiai dažniausia prisilaiko Grand viešbutyje.

Kainos produktų Maskvoje dabar yra šios: sviesto pusė svaro (svarais nieko nebegalima pirkti) $3.00, šeši kiaušinai $1.00, dešims pyčių bei grušių 30 centų; maža špulikė siųlų 35 centai; pora čeverykų $40.00, mažam vaikiukui lopšelis $75.00, pora šilkinių pančekų $15.00.

Tai tokias žinias praneša N. York Times koresp., bet nepraneša, kiek bolševikų cenzura neišleidžia, kiek išbraukia... Ar-gi jųs, ypač tie lietuviai, kurie simpatizuoja bolševikams, norėtumėt tokio "rojaus," kokis dabar yra Sovietų Rusijoj?

Milžiniškas Vytauto jubiliejaus apvaikščiojimas Waterbury, Conn.

Dalyvavo 5000 žmonių. Pono B. K. Balučio ir vietos valdžios atstovų kalbos.

Tur but retai kuomet vietiniai lietuviai turėjo progos dalyvauti tokiose iškilmėse, kaip kad surengtojoj rugsėjo 1 d, paminėjimui Vytauto mirties sukaktuvių. Amerikoniškoji spauda plačiai aprašė šias iškilmes, o dalyvavusieji ten lietuviai niekad jų neužmirš.

Didžiausia apvaikščiojimo dalis susikoncentravo valstijos "Armory" po pietų, kur dainavo 300 ypatų choras ir keletas solistų.

Miesto majoras p. Griffin, pasveikindamas svečius įteikė jiems "miesto laisvę" kaipo pagerbimą už lietuvių nuopelnus. Vėliau kalbėjo valstjios vicegubernatorius Rogers, kurs atvyko iš toliau specialiai šioms iškilmėms.

Po trejeto kitų kalbėtojų, susirinkusieji turėjo progos užgirst svarbiausį dienos kalbėtoją, Lietuvos atstovą p. B. K. Balučį. Publika pasitiko jį iškilmingai ir ilgai plojo. P-as Balutis savo kalboj trumpai perbėgo Lietuvos istoriją primindamas, jog Vytauto gyvenimo uždavinys buvęs atskirti Lietuvą nuo Lenkijos ir tas jam but pavykęs, jei nebutų buvęs sutrukdytas apsivainikavimas karalium. Toliau kalbėtojas priminė dabartines kovas už nepriklausomybę ir kaip ją išlaimėjom. Reikia pasakyti, jog p. Balučio kalba buvo bešališka ir rimta. Aiškume ir destyme istorinių įvykių p. Balutis tur but neturi sau lygių.

Aprašyti visas iškilmes imtų galybę popieriaus. Pasitenkindamas šiomis pastabomis, aš tikiuos, kad rengėjai gal patys patieks viešą apyskaitą. Tiesa, tą patį vakarą Elton viešbuty įvyko didelis bankietas, kuris taipgi buvo pasekmingas.

Kanada pakėlė tarifą, kad pagelbėjus darbininkams

OTTAWA, Ont., rugs. 9.— Šiandien susirinko specialė sesija, kad išdiskusavus, ir surasti budą išgelbėjimui finansinio kryzio, bei bedarbės.

Manoma, kad bus pakelta mokestis ant tarifo, kas duos galimybės sumažinti šaly bedarbę.

Banditai bankierių uždarė į seifą

LAFAYETTE, Ind., rugs. 8. — Šiandien po pietų, įsiveržė trys jauni banditai į First National Banką. Bankierių įstumė į seifą uždarė ir pagrobę $8,000 pabėgo pasiimdami su savim kasierių.

Plėšikų automobilio laisnys 651,003 Illinois.

Anglijos veteranų paroda Londone. Paveiksle matosi eilės karžygių, kurie pirmutiniai stojo didžiojo pasaulinio karo primutinėse mušio eilėse. Lordas Menhuen sveikina tautos herojus.

Argentinoje Padėtis Pradeda Aprimti

Riaušėse 7 užmušta ir 56 sužeista. Civiliams įsakyta atiduoti valdžiai ginklus.

BUENOS AIRES, rugs. 9. — Buvęs prezidentas Yriogoyen, šiandien iš kariškos daboklės tapo perkeltas į jureivių ligoninę. Tenai bus laikomas pakol pasveiks. Vėliaus bus patalpintas ant kariško laivo Belgreno. Daugelis aukštų valdininkų buvusios valdžios areštuota ir laukia teismo. Buvęs užsienio reikalų ministeris Iyanharte orlaiviu paspruko į Uruguay.

Naujos valdžios priešaky atsistojo generolas Jose Uriburu.

Perėtą naktį gatvinėse riaušėse tapo 7 užmušta ir 56 sužeista.

Naujoji valdžia išleido griežtą įsakymą, kad visi civiliai žmonės turintieji bent kokius ginklus atiduotų valdžiai. Kas neklausytų, bus skaudžiai baudžiami.

Susirinko Tautų Sąjungo

GENEVA, rugs. 10. — Čia susirinko Tautų Sąjunga, iš eilės vienuoliktai sesijai. Posėdžiuose dalyvauja 27 valstybių atstovai, pirmininkauja Nicholas Titulescu.

Pirmoj sesijoj buvo Briando planas, bet jis be mažų ginčių, tapo atidėtas ant tolimesnio laiko. Sakoma, Briando planas turi but peržiurėtas ir pataisytas bei pritaikintas prie šiandieninių aplinkybių.

Sekamieji klausimai bus: Perkratinėjimas Versailles sutarties, sureguliavimo muitų klausimas, Indijos klausimas, francuzų-italų ir gal Vilniaus klausimas.

PASODINO PAČIĄ ANT KARŠTO PEČIAUS; GAVO 6 MĖNESIUS KALĖJIMO.

BRIDGEPORT, Conn., rugs. 8. — Šiandien miesto teismas nuteisė į kalėjimą ant 6 mėn. tulą Stanley Mastikowskį, 41 metų amžiaus, už tai, kad jis pasodino savo pačią ant karštai raudono pečiaus.

Latvių delegacija aplankė keletą Suvalkijos ukių

KAUNAS. VIII. 23. E. Vakar latvių delegaicja aplankė keletą Suvalkijos ukių. Kvietiškių ukio mokykloj jiems buvo surengtos vaišės. Be kitko, didelio įspudžio svečiams padarė Vilkaviškio apskr., Alvito valsč., Keršų vienkiemio ukininko Bačinsko gražus pasielgimas. Mat, karo metu jo troboj buvo užmuštas latvis karininkas. Jis palaidojo karininką savo sodely, pasodino prie jo kapo Vilniaus medį ir iki šio laiko gražiai kapą prižiuri.

Šiandien latvių delegacijos pirmininkas Ulmanis ir p. Katcens išvažiavo į Rygą.

"GRAF ZEPPELIN" APLANKĖ MASKVĄ

MASKVA, Rusija, rugs. 10. Vokiečių dirižablis "Graf Zeppelin šiandien padarė oficialį vizitą Maskvai. Dirižablis iškilmingai buvo sutiktas su raudonomis vėliavomis. Po trumpo vizito oro milžinas išskrido atgal į Vokietiją.

MILWAUKEE, Wis. Rugs. 4 d. — William Green, prezidentas Amerikos Darbo Federacijos atsišaukė į unijas, kad ant sekančių nominacijų į gubernatorius statyti Ph. La Lafollette.

Uždraudė valdžios tarnautojams varyti politišką darbą

WASHINGTON, D. C. rugs. 10. — Valdiška tarnybos komisija išleido įsakymą, kuriuomi draudžiama visiems valdiškiems tarnautojams varyti bent koki politišką darbą, arba agitaciją.

Visiems viršininkams griežtai uždrausta prašyti arba reikalauti iš savo pavaldinių, kad jie atliktų jiems koki politišką darbą.

Nusikaltę šiam įstatymui, bus skaudžiai baudžiami.

Vokietijos pramonės manifestas

Vokiečių pramonės federacija išleido rinkimų manifestą, kuriame ragina balsuoti tik už partijas, kurios pripažįsta respublikos konstituciją ir yra nusistačiusios palaikyti privačios nuosavybės ir turto sistemą. Manifestas laikomas dideliu smugiu vokiečių nacionalistams ir fašistams, kurie iki šiol turėjo vilties, kad juos parems pramoninkai.

ANGLIJOJE BEDARBIŲ SKAIČIUS SMARKIAI KYLA.

LONDONAS, rugs. 10. — rugsėjo 1 dieną buvo jau virš 2 milionų bedarbių. Rodos Anglija bedarbių skaičiumi prašoko visas kitas valstybes sulyginus gyventojų skaitliumi.

SUSEKĖ BOMBŲ DIRBTUVĘ

KALKUTA, Indija, rugsėj. 10. — Žiemių Kalkutoje policija susekė didelį, slaptą bombų fabriką. Suimti du vyrai ir viena moteris.

Areštuoti Buvusieji Ministeriai

ĮVESTA KARO STOVIS

VARŠAVA, Lenkija, rugs. 11. — Lenkijos sostinėje Varšavoje ir kituose didesniuose miestuose įvesta karo stovis. Del priežasties masinio liaudies sukilimo prieš Maršalą Juozą Pilsudskį.

Sukilimo audra praužė per visą šalį. Demonstracijos visur šukavo, "Šalin Pilsudskis" Į pragarą su diktatura! Lai gyvuoja demokratija."

Kareiviai užpildė gatves.

Gracow, Tarnow, Varšava ir kituose miestuose tapo užpildytos gatvės kareiviais, numalšinimui sukilusių minių prieš diktaturą. Gen. Skladowski paskirtas vyriausiu komendantu palaikymui karo stovio. Laike sukilimų užmušta du policininkai ir apie 100 sužeista.

Opozicijos lyderiai areštuoti.

Apie 70 neištikimų ypatų Pilsudskiui, tapo areštuota, iš ų randasi 17 seimo narių. Tarpe areštuotų randasi socialistų partijos pirmininkas ir buvęs ministeris, profesorius Barliecki, valstiečių partijos pirmininkas ir buvęs ministeris Kiernik, ir buvęs premieras Witos.

Vokiečių darbininkų delegacija Lenkijoje

Krakuvon atvyko vokiečių darbininkų delegacija iš 33 asmenų su reichstago pirmininku Lebe priešaky.

Įvykusiame susirinkime visi kalbėtojai pasisakė už reikalinkumą Lenkijai ir Vokietijai galutinai susitarti. Esą abiejų šalių darbo klasė neleisianti įvykti ginkluotam konfliktui tarp šių valstybių.

Latvijos bendravimosi su kulturiška Europa

Latvių spauda praneša, kad Latvijos vidaus reikalų ministeris važiuoja Belgijon. Jis aplankysiąs viso pasaulio parodą Antverpene ir padarysiąs eilę oficiališkų vizitų.

Pastaruoju laiku Belgijos spauda esanti susidomėjusi Latvija ir Belgijos laikraščiuose palankiai atsiliepiama apie demokratišką Latvijos tvarką.

Kur eina liaudies pinigai diktaturų šalyse

Šiomis dienomis Italijoje paskelbtas Musolini parėdymas, kuriuo Italijos vyriausybė imasi apmokėti kiekvienos susituokusios poros kelionės į Romą išlaidas. Italų laikraščiai praneša, kad jau gauta labai daug susituokusių pareiškimų apie jų norą keliauti Romon.

NUKRITUS ORLAIVIUI, ŽUVO ŠEŠI ŽMONĖS

MERIDA, JUKATANAS, Meksika, rugs. 10—Netoli nuo čia nukrito ir užsidegė valdiškas pasažieriins orlaivis. Orlaiviui užsidegus, liepsnose žuvo 6 žmonės. Orlaivį vairavo armijos aviatoriai, kap. J. Herenas ir leit. A. Flores, kuriuodu taipat žuvo.

Kinų raudonieji nepaliauja plėšti ramius gyventojus

Suv. Valstybių šarvuotis sunaikino bolševikų pozicijas.

SHANGHAI, rugs. 8. — Apie 3,000 raudonųjų plėšikų užpuolė 200 pasiturinčių darbininkų, kurie dirbo Standard Oil Co. Wangsi provincijoj.

Plėšikai netik, kad atėmė laikrodžius, žiedus ir kitas brangenybes, bet netgi nuvilko ir drabužius. Daugelį moterų išsivedę į miškus nuvilkę nuo jų paskutinius drabužius, labai biauriai su jomis pasielgė.

Suv. Valstybių šarvuotlaivis išblaškė plėšikų pozicijas

HANKOW, rugs. 8. — Įvyko smarkus susirėmimas tarp S. Valstybių šarvuotalivio Tutuila ir Kinų raudonųjų ant Yungtze upės, 8 mylios nuo Yochow, Hunan provincijoj.

Raudonieji pradėjo apšaudyti Tutuilą, kucmet pastarasai ramiai plaukiojo po upę. Plėšikai apšaudymui vartojo kulkasvaidžius, ir įvairius minosvaidžius.

Bet neilgai jiems teko žaistų su Suv. Valstybių jureiviais, nes šie atsakydami pavartojo kulkasvaidžius ir 3 colių kanuoles. Mušis neilgai tęsėsi, nes šarvuotlis Tutuila, į pusvalandį laiko sudavė priešams mirtiną smugį, sunaikindamas jų apkasus, ir visas kaiškas mašinas. Kiek nukautų, tikros žinios nėra. Šarvuotlaivis Tutuila nenukentėjo.

PABĖGO TRYS KALINIAI IŠ FEDERALIO KALĖJIMO.

LAWENWORTH, Kas., rugsėjo 10. — Iš valstybinio baudžiamojo kalėjimo pabėgo trys kaliniai, F. Chapman, F. Brownie ir S. Koehler. Pabėgę kaliniai buvo nuteisti ilgam laikui kalėti už šmugeliavimą narkotikų.

Pirmoji Amerikos Lietuviu Ekonomine Konferencija

RAŠO OBSERVER.

Tąsa.

Ketvirtoji sesija prasidėjo birželio 11 d. tik 10 val. Gen. Konsulato kambarluose, kadangi parodos kambarys viliojo svečius. Ten berukydami ir ragaudami Lietuvos saldainių, dešrų, kumpių, papirosų ir tt. dalinosi vakar dienos įspudžiais.

Posėdžiui dar neprasidėjus, Konferencijon atvyksta Lietuvos iMnisteris iš Vašingtono, p. B. K. Balutis. Ponas ministeris gyvai interesuojasi Lietuvos prekių pavyzdqiais ir teiravosi apie Konferencijos eigą. Gen. Konsulas p. Žadeikis ir Ekon. Konferenc. pirm. Dr. M. Vinikas teikė p. ministeriui paaiškinimų.

Tuo tarpu atsilanko "New York Times" ir "Brooklyn Daily Eagle" korespondentai, kuriems Gen. Konsulas suteikė žinių apie Konferencijos darbus.

Konferencijos pirmininkas kviečia pradėti posėdį. Dalyviai renkasi salėn. Pirmininkui pranešus, kad tarpe Konferencijos dalyvių yra p. ministeris Balutis, — Konferencijos dalyviai kelia p. Atstovui ovacijas.

Toliau seka 21-sis dienotvarkės punktas: **Lietuvos-Amerikos Prekyba Statistikos** mas šia temaiakv nTEAOINN **Faktų Šviesoje.** Referuodamas šia tema Gen. Konsulatas p. Žadeikis pareiškia, kad skaitlinės nuvargintų klausytojus ir imtų daug laiko cituoti; primena, kad detalios skaitmens apie Lietuvos-Amerikos prekybą jau buvo paskelbtos spaudoje kiek tas lietė 1929 m. figuras, ir Ekon. Konferencijos dalyviai baabejo tą bus pastebėję.

Nors Lietuvos prekyba su Amerika prasidėjo 1920 metais, bet statistikos rekordai yra tik nuo 1921 m.; tada metinė prekybos apyvarta buvo vos 50,000 dol. Iki 1924 m. jokios pažangos nepadaryta; bet tais metais įsteigus konsulatus New York'e ir Čikagoje, jau 1925 metais metinė prekybos apyvarta pasiekė 2,000,000 dol. ir iki šiam laikui laikosi toje lygmėje. Taip 1929 m. Lietuvos eksportas Amerikon buvo 5, 3. mil. litų (Amerikos statistikomis), gi Lietuvos importas iš Amerikos (Lietuvos statistikomis) buvo 16,3 m. litų; bendra apyvarta 21,6 mil. litų. Tai reiškia, Lietuvos eksportas Amerikon yra 3 kartus mažesnis negu importas. Šios čia pastangos daromos tam, kad tas eksporto-importo santykiai pasikeistų Lietuvos naudai.

P. Ambrazevičius iš Newark, N. J. klausė, kokias prekes Lietuva parduoda Amerikoje ir už kiek. Referentas jam atsakė, kad: popierines mases iš Klaipėdos už 288,962 dol.; įvairias odas ir kailius už 186,857 dol.; negamintą medį — 18,630 dol.; valytas žarnas — 10,100 dol.; sladainių ir medaus už 3,000 dolerių metams ir tt.

Po to, p. Jonas Romanas skaitė referatą apie "Lietuvos produktų kainas ir savybes Amerikos rinkos sąlygose." Jisai visų pirma pareiškė, kad ačiu Lietuvos ministerio p. Balučio pastangoms, buvo atidarytos durys Lietuvos mėsos produktams Amerikoje. Pažymėjęs, kad Lietuvos produktai dar nėra prigiję ir tinkamai pasirodę Amerikos rinkoje ir kad žymesnis importas prasidėjo vos 1929 m. gale, ypač kai Amerikos valdyba sutiko įsileisti kaikuriuos (pav. mėsos) produktus tik pernai, referentas pagvildeno konkrečiai atskirų prekių pasisekimą.

SALDAINIAI. Amerikos valdžios daviniais, 1928 m. įvežta saldainių iš užsienių 3,757,341 svaras už 976,097 dolerių. Tame skaičiuje iš Austrijos daugiausia, 509,461 sv. už 118,763 dol.; iš Latvijos 136,565 sv. už 25,142 dol.; iš Suomijos 17,523 sv. už 4,245 dol.; iš Rusijos 127,554 sv. už 21,217 dol., gi iš Lietuvos 962 sv. už 307 dol. Jau 1929 m. įvežta iš Lietuvos 16,957 svarai, už ką sumokėta Lietuvai 2,853 dol. Lietuvos saldainių kainos yra prieinamos, nors muito tenka mokėti 40 nuoš. Įvežama daugiausia "Birutės" saldainių, ir tie parduodami daugumoje lietuviams. Amerikonams dar mažai žinomi, bet turės juose gražaus pasisekimo kaip jau matyti kol kas mažoje skalėje, nes saldainiai yra tikrai geri, išvaizda ir skoniu skiriasi nuo vietos gaminių ir patenkina gerą skonį. Jeigu kiekvienas lietuvis pirktusi vos po vieną svarą saldainių į metus, tai mes duotume Lietuvai 171,180 dol. 1929 metais ant 60 lietuvių buvo importuotas vienas svaras saldainių. Saldainiai Lietuvoje gaminami iš cukraus, pieno ir vaisių, yra sveiki ir gražiai supakuoti. Vieno fabriko saldainiai buvo išversti juron, kai muitinės valdininkai po analizės susekė mineralinius dažus, bet lietuvių fabrikantai to nedaro. Iš visų dabar importuojamų prekių, p. Romanui atrodo, saldainiai turi geriausią ateitį.

MĖSA. 1929 m. iš Lietuvos įvežta 3,408 svarai už 706 dol. Mėsos produktai turi rinką tiktai lietuvių tarpe, nes nors kokybe yra geri, bet kainos negali konkuruoti su vietos produktais. Didžiausia kliutis yra eksporterių nerangumas ir nesugebėjimas taikintis prie Amerikos rinkos reikalavimų, pav. kad ir del įpakavimo ir suženklinimo. Rezultate, dažnai prekės ateina pelesiais aptrauktos, be fabriko etiketės, be adreso, pavadinimo ir talono "Made in Lithuania." Buvo atsitikimų, kad nors sumokėta aukštos kainos, prekės buvo siunčiamos prastesnės negu užsakyta. Į pakluasimus neatsakyta. Tai sunki kliutis.

Kumpiai, jei Lietuvoje galės daugiau gaminti, galės kainomis konkuruoti su vietiniais. Kol importuojama mažomis partijomis, kainos yra aukštos. Jiems rinka jau yra ir didės, nes jų ragavę nori daugiau pirktis.

Rukyti lašiniai yra geresni už vietinius ir dabar kaina nėra brangesni. — Čia referantas papasakojo nugirstą mainierių pasikalbėjimą. Girdi, tulas maineris sako: 'Ve, brač, pirkau pas Labačių svarą tų lietuviškų lašinių tik del fonių. Kaip nori, tikėk ar ne, ale svaro man ant keturių pamainų užteko ir dar boba priėdė, o tų merikanckų tai iš svaro neprivalgai." — Iš visų mėsos produktų, daugiausia iportuojama rukytų lašinių. Rinka vis didėja. Sudyti lašiniai yra perbrangųs ir rinkos Amerikoje nėra.

Dešros irgi perbrangiai kainuoja. Palengvicos ir sprandinės yra labai geros rųšies ir turi gerą pasisekimą del savo gardaus skonio ir del to, kad čia panašių produktų nedirba. Galima laukti didelio reikalavimo išleidus jas į amerikonų rinką. Konservai, jei galima butų gauti gerai išdirbtų, galėtų turėti pasisekimo ir kainos yra prieinamos. Bendrai, mėsos produktai turės didžiausį pasisekimą lietuvių tarpe, kada jie bus plačiau vartojami ir kainos nupigs.

SURIAI yra gardųs, kieti, gerai supakuoti ir turės didelį pasisekimą kai tik gauta pirmoji partija šiemet. Tik kaž kodel jų negalima daug gauti. Lietuva eksportuoja nemažai olandiškų ir šveicariškų surių. kaionmis galėtų konkuruoti Amerikoje su kitų kraštų suriais ir jei atatiktų vietos rinkos reikalavimams galima butų importą padidinti. 1928 m. Amerikon išviso įgabenta 81,402,475 svarai surių už 34,695,314 dolerių.

DŽIOVINTI BARAVYKAI kainomis gali konkuruoti Amerikoje, kurį galėtų užpirkti visą Lietuvos baravykų perteklių. 1928 m. Amerikon importuota 7,830,864 sv. už 1,958,338 dol. Reikia agenturos Lietuvoje ir kiek atsargesnio džiovinimo, nes kaikurios moterėlės smėliu apipila džiovinant.

GINTARAI. 1929 m. iš Lietuvos importuota Amerikon gintaro už 8,000 dolerių. Apdirbtų produktų kainos yra aukštos. Platesniam importui reikia daug kapitalo. Iki šiol juos importuoja atskiri jubilerai.

Bendrai, žalia medžiaga, kaip celiuliozas, kailiai, žarnos, šėriai, skarmalai ir tt. Amerikon importuojami sekmingai ir sudaro 95 nuoš. Lietuvos eksporto Amerikon, bet mes lietuviai neprisidėdami ir vargiai čia prisidėsime. Mums pirmoje eilėje rupi apdirbtų gaminių importas, nes tas neša Lietuvai didesnį pelną ir teikia daugiau darbo Lietuvos gyventojams.

Amerikoje gerą rinką rastų rukyta, konservuota ir sudyta žuvis, k. a. unguriai, strimelės, vijuna; taipgi žaislai, rankų dirbiniai, batai (nors naujas tarifas uždarys batams duris), odos dirbiniai kaip čemodanai, portfeliai; vaistai, žolės ir preparatai, sviestas, kiaušiniai, linai kurie dabar eina Amerikon per Rygą, sąmaninės durpės ir kt. Kol kas Lietuva parduoda Amerikai už pusę miliono dolerių. Tas permažai, ir mes galime tą prekybą padidinti.

Referatas gyvai suįdomino klausytojus ir referentui teko atsakinėti į eilę paklausimų. M. Jankus pastebėjo, kad prieš karą tuli žydai nuomavo gintaro kasyklas už 200,000 markių, darydami gražaus pelno. Klaipėdos krašte tekasama nuo 1 ir pusės iki 5 metrų, neturint žemsemių siekti giliau, ir viso beiškasama už 200 dolerių į dieną. 1000 gramų kainuoja 5 dol. Rinkos galima rasti didesnės.

P-as Kalvaitis, konsulas Čikagoje, išsireiškė, kad gintarui yra menkos perspektyvos Amerikoje. Perkamas 2 dolerių gintaras parduodamas už 50 dolerius. Esama godžių pirklių: vienas agentas pareikalauja 250 dolerių už kilo, ir kitas ta pati firma parduoda už 125 dolerius už kilo, tai urmo kaina už išdirbtą gintarą.

Dr. Vinikas, chemikas, pastebėjo, kad beikalitas ir ormalitas, — dirbtinis gintaras, — neturi tikro gintaro savybių ir gintaro chemikai negali padirbti. Jo nuomone, gintarui yra didelė ateitis Amerikoje nepaisant falsifikatų, ir nereikia skubintis su išvadomis.

P. Ambrazevičius pasiteiravo ar gintaras vien Lietuvoje ir Prusijoje terandamas, ir gavo atsakymą — taip. p. Pivarunas nurodė, kad tiek Lietuvos valdžia tiek pirkliai turi susirupinti gintrao gamyba ir kainų nevienodumu. Reikėtų reguluioti kreipiant domę per Konsulatus, ir plačiau garsinti.

P. Žadeikis pastebėjo, kad gintarui ateitis gali buti ilgam, bet apdirbimo metodai turi pasikeisti iš naminių įrankių į italų ir Karaliaučiaus meisterių pavyzdžio dirbinius: musiškiai atrodo lyg ir trečios rųšies. Tas žymiai priklauso nuo fabrikantų. Kai del kumpių, — **del sveikatos valgyk lietuviškų kumpių:** Lietuvos ukininkas šėria gyvulius nefalsifikuotais produktais, musų ukininkai dar nežino kaip greitai nutukinti gyvulius ir šėria naturaliais produktais, todel ir mėsa yra labai gera. Lietuvos eksportas Amerikon nėra mums malonės gestas ir Lietuvos eksporteriai turėtų tai suprasti. Gamyba didėja, sąlygos keičiasi geryn ir jau patenkina ne vien Lietuvos vidaus rinką ir gali žymiai gaminti eksportui, pav. "Birutės" saldainiai.

Kun. A. Milukas nurodė, kaipo kliutį, importerių prašomas peraukštas kainas už Lietuvos prekes Amerikoje parduodamas.

Iš eilės p. P. Daužvardis, Lietuvos Vice-Konsulas, turėjo skaityti referatą apie "Lietuvos produktų kainas," bet del laiko stokos liko neskaitytas. Referatas, veikiausia, pasirodys spaudoje atskirai, vėliau.

P-as A. Kalvaitis, Lietuvos Konsulas Čikagoje, suteikė savo dviejų pranešimų apie Amerikos lietuvių ekonominio organizavimosi pastangas ir apie Amerikos lietuvių biznio praktiką ir progas Lietuvoje, kuris pilnumoje tilps spaudoje atskirai.

Apie 1 val. posėdis pasibaigė ir dalyviai skubinosi į Governor Clinton viešbutį puspiečių valgyti ir toliau tęsti Konferencijos darbus.

(Bus daugiau).

I Lietuva ir Atgal

M. Kasparaitis.

Tąsa.

Antroj pusėj akmens iškalta Vytis ir žodžiai: "Lietuva Tėvyne Musų", Lietuvos Nepriklausomybės ir savivaldybės 10 metų sukaktuvėsm paminėti. Vieta graži, kalnelis aptvertas dratine tvorele, vidui suoleliai. Vidurinės mokyklos mokinių kraštais eglaitėms ir kitais medeliais apsodinta. Kiekvienas medelis pavadintas mokinio vardais, kuris įsodino tą medelį, turėjo jį ir laistyti — auklėti. Du gružųs medeliai: eglaitė sodinta mano sesutės Filės vardu "Filė" ir brolio Prano ąžuolas vardu "Pranas". Neapsakomai jaukų ir didelį malonumą teikian ti vieta.

Iš ten pro valščiaus raštinę eidami radom iškabinta pranešimus. Dulkiškių kaimo jaunimas ruošia gegužinę. Nuėjom į kapus aplankyti tėvo kapą, kuris mirė 1926 metais gegužės 15 dieną. Mus velionis tėvas pirm mirimo pasodino prie Jamontonkelio ąžuolėlį ir sakė: "jei jus vaikeliai manę atminsite mirusį, tai ir šis medelis augs. Kaip mane užmiršite ir tas medelis nuvys. Tėvą, gerą tėvą ne galima užmiršti ir tas sodintas jaunas medelis išaugs į didelį medį.

Kapuose radom šventvietę. Žuvę kovose su bermontininkais, kurių kunai buvo atvežti į šiuos kapus. Matė juos vietos gyventojai pirm pakavojimo. Buvo tartasi, kokį kapą jiems statyti. Iš augusiųjų manyta po vieną išmėtyti po kapus, bet jaunimas ir moksleiviai užprotestavę ir griežtai reikalavo, kad butų pakavoti visi septyni į vieną kapą. Supilta pilimėlis apaugintas žolę ir apsodinta medeliais aplink. Viršui stovylas vaizduoja "Verkiančią Lietuvą" žuvusių sunų. Sekantis parašas: "Garbė Didvyriams Žuvusiems už Tėvynę 1919 metais." Vardai žuvusių: K. Kielė, S. Grigas, P. Gurliauskas, A. Jasnauskas, A. Judiškis, V. Virčinskas ir M. Lazauskas.

Bus daugiau.

Norėjo Demonstruoti "Raudonąją Dieną"

Jau iš pradžių buvo gauta žinių, kad Ukmergės kalėjime politiniai kaliniai — komunistai Rugpiučio mėn. 1 d. ruošiasi demonstruoti "raudonąją dieną". Rugpiučio mėn. 1 dieną 6 valandą rytiniam patikrinime visi politiniai kaliniai išsirikiavo pasipuošę raudonais ženklais. Moters, gi savo kameroje pasikabino raudoną vėliavą su užrašu: "Te gyvuoja raudonoji diena"... Buvo pareikalauta raudonus ženklus nusiimti, jiems tai išpildyti atsisakius buvo sargybiniams įsakyta nuimti, ir vėliavos iš kamerų išmesti, bet kaliniai pasipriešino ir kaip ženklai, taip ir vėliavos buvo paimtos jėga. Nuimdinėjant ženklus, pirmutinėje kameroje kaliniai pradėjo vienu balsu šaukti ir rėkti. Tuokart riksmu atsiliepė ir kitų kamerų politiniai kaliniai. Jiems pritarė ir kriminalistų kamera, bet greitu laiku buvo nuraminta ir atstatyta tvarka kalėjime, kuri tęsėsi nuo 7 valandos iki 10 valandos.

10 valandą iš moterų kameros pasigirdo balsas "valio" Į šitą balsą atsiliepė visi kiti politiniai kaliniai, ir po to vienkart uždainavo internacionalą, kiek galint daugiau rėkdami. Bet ir tuokart greitu laiku buvo atstatyta varka ir riukšmaujantieji nuraminti. Po to jau visą dieną buvo ramu.

Antru triukšmo atveju, politinės moterys iš kameros per pečiaus liuftą, per kaminą ant pamautos iš mažų atskirų šakaliukų lazdos, iškėlė raudoną vėliavą su aukščiau pažymėtu užrašu. Kokiu budu buvo gautos raudonos vėliavos, išaiškinti nepavyko.

VAŽIUOKIME Į LIETUVĄ
Tiktai Vieintėliu Lietuvos Juros Keliu
Per KLAIPĖDĄ.
Greitas susisiekimas via Kopenhagen
Puikus Laivai — — Ganėtinai Gero Maisto
Švarumas ir Patogumas — Malonus Patarnavimas
LAIVŲ IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO:
S. S. "UNITED STATES" ---- Rugsėjo 27
S. S. "HEZLLIG OLAV" ..... Spalio 4
S. S. "OSCAR II" ..... Spalio 11
Informacijų ir laivakorčių reikalais kreipkitės pas savo agentą arba:
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 WHITEHALL ST. NEW YORK, N.Y. | 248 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS. | 130 N. LA SALLE ST. CHICAGO, ILL.

GREITAS LAIVŲ PATARNAVIMAS Į EUROPĄ
PER HAMBURGĄ MUSŲ MODERNINIAIS LAIVAIS
HAMBURG ALBERT BALLIN — DEUTSCHLAND NEW YORK
Išvažiuoja reguliariai kas savaitė, prieinamos kainos. Tiesioginiai geležkeliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukimai musų populiariais kambariniais laivais.
ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND
Del informacijų kreipkitės į lokalinius agentus musų
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Avenue ◆ ◆ Chicago

LABAI PATOGI IR LINKSMA KELIONĖ
— Į —
LIETUVA
SVEDŲ AMERIKOS LINIJA
(Swedish American Line)
PATOGUS SUSISIEKIMAS.
NEW YORK-KLAIPEDA
(Via Gothenburg)
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje Rengia RUDENINĘ EKSKURSIJĄ.
NAUJAM MOTORLAIVĮ
KUNGSHOLM
Ekskursijos vadas p. J. V. ADOMAITIS, Lietuvos Šaulių Sąjungos Spaudos Atstovas
Išplaukia iš New Yorko SPALIO 11 d. V. D. M.
LAIVŲ IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO:
M. S. GRIPSHOLM -------- Šešt. Rugsėjo 6,
M. S. KUNGSHOLM -------- Šešt. Rugsėjo 13,
S. S. DROTTNINGHOLM ---- Šešt. Rugsėjo 20,
M. S. GRIPSHOLM ---------- Šešt. Spalio 4,
M. S. KUNGSHOLM -------- Šešt. Spalio 11.
Del platesnių informacijų kreipkitės pas arčiausį Tamstai agentą arba bent kurią musų Linijos raštinę. Gauk lietuvių kalbos specialiai atspaustą cirkuliorį apie Liniją. Gaunami pas agentus ir musų raštinėse.
RAŠYK:
SWEDISH AMERICAN LINE
181 NO. MICHIGAN AVE., CHICAGO, ILL.

Margučio
KALENDORIUS
KAIP IŠGARSINTI SAVO VARDĄ?
Visas Lietuviškas Pasaulis Žinos Kas Esi, Kur Gyveni, Kokia Tavo Profesija ir Biznis.
Margutis Leidžia Kalendorių 1931 Metams
Kalendorius bus apie 100 puslapių didumo ir pirma laida išeis 10,000. Jame tilps visokių kvailosofijų, juokų, paveikslų, dainų su gaidoms, muzikos ir žinių.
DAKTARAMS, ADVOKATAMS ir BIZNIERIAMS, geriausia proga išgarsinti save. Kalendorius bus dalinamas veltui skaitytojams, kurie užsirašys "Marguti iki Naujų Metų. Koncertuose, po lietuvių kolonijas, bus pardavinėjamas pigia kaina. Vien Chicagoje bus išdalinta apie 5,000.
Garsinkitės visi, jei norite, kad jus visi žinotų.
ARTISTAI, DAININKAI ir MUZIKAI esate kviečiami garsintis. Prisiųskite savo adresą. Jį patalpinsime už $1.00.
Tokio nepaprasto Kalendoriaus lietuviai neturėjo. Jis bus "amžinas". Ras kiekvienas sau malonumo ir "fonių."
Skubėkite užsakymus siųsti. Laikas iki September 1 dienos. Puslapis kainuoja $20.00.
Kreipkitės tiesiai į
"MARGUTIS"
2437 West 69th Street, Chicago, Ill.

Direct Echoes

(AIDAI)

FRANCES H. SADOWSKAS, Phone Republic 0420 — 6028 South Albany Avenue, Chicago, Ill.

Number 7. VOLUME I. Sept. 12, 1930

ATTENTION, CHICAGO CLUBS

As announced this last Spring, there is a movement being made by DIRECT ECHOES to bring closer together the various clubs of young folks. Although we have not taken any definite steps during the summer months, we still have this movement on our program, and we shall begin to act now.

At present we are corresponding with and discussing our plan with the following well-known Lithuanian young folks' clubs:

BIRUTE, a choral club, which claims a high percentage of young folks in its membership;

GOLDEN STARS, a very active men's club, featuring sports;

KULTUROS RATELIS, or more popularly known as the KR's, whose membership consists of a limited number of Lithuanian young ladies;

LAMBDA GAMMA KAPPA, an uprising group of wide-awake young men;

LAMBDA MU DELTA, a fraternity of future doctors and dentists;

RUTA GAY GIRLS, representing the younger set of young ladies;

MARQUETTE MAROONS, a branch of the S. L. A. organization, a young folks' group that's always doing something.

We should like to hear from any other Lituanian young folks' clubs or associations. į We shall soon arrange a get-together and of course bigger results will be obtained to be advantage of all represēntēd, if wē havē a largē number of clubs participating.

Let us hear from you at once, so that we could include your club in our invitation list for the get-together, when wē shall explain our big plant concerns each and every Lithuanian youg folks' organization.

INTER - CLUB NEWS

THE KR'S

From one side to the other swayed the boat. And so some of our "fair ones" swayed, too, on their recent boat excursion on the bright blue (or green, which was it?) Lake Michigan.

Anyway, some of us didn't mind the rolllicking waves and had a good time in spite of their ceaseless dizzifying. We had a better time! — trying to walk straight on a slanty deck.

But, what's next girls? We're anxiously looking forward to the next meeting when the autumn plans will be outlined.

LAMBDA MU DELT'S

Not enough that they go to school to learn the sciences of medicine and dentistry, these men even hold their meetings in a hospital.

You see, a couple of these frat-brothers are internes at a certain hospital, and have little rooms all their own, which makes a very private meeting place (you undersand, no little sisters around).

Anyway, the Lambda Mu Delta men are planning a dance for next month, I believe. Tell you more next time.

D'Echo.

RUTA GAY GIRLS

Gaier than ever! These mademoiselles have already begun thinking about the coming big season. They have had a meeting just recently, but as yet they will not reveal any of their plans. Mebbee, next time, they will let us in on their secrets.

INTER-CLUB VIEWS

Birute had its first regular meeting Thursday at eight o'clock and we had a nice turn-out. Many of the former members came back and there were quite a number of new ones. After a hearty welcome from our President, Dr. Kliauga, we had presented to us our new director for the season, Mr. M. Jozavitas. Everyone seems to be of the same opinion that "Mike" will lead us on to new glories.

It was good to see old faces again and after a rather lenghty intermission we felt that we had caught up to where we had left off. Despite our "rusty" throats we all sang with "Mucho gusto." We lack a few sopranos and we could use more men so if there is any body who would like to join we bid you "Welcome."

Meeting start promptly at 8 o'clock at Gage Park. **B. T.**

SUICIDE

"Hello there Joe. How are you? Workin' hard? Good evening Mr. Truesdale. And Truesdale, what are the men wearing today? Hello everybody, hello." Mary Garvin was like that. Average height, average weight, average looks, but a superabundance of high spirits. The whole Chronicle office liked her because no matter what was happening, no matter how bad one felt, she always pepped one up. And she wrote her column, "What are the stars saying?", a column of movie criticisms and vilticisms in the same peppy way. She was always smiling.

But she had reasons to smile. Wasn't her stuff syndicated? Wasn't she engaged to marry Randy Hughes, one of the United States' foremost aviation exports and pilots, and to, one of the highest paid? Wasn't her column a cinch to write? And didn't she meet all the right people at these stars' dinners? And the dinners vare free, saving her many a pretty penny in food. And best of all, wasn't Randy at this moment flying from New York to Hollywood to pick her up, take her to New York and marry her? She had much to smile about.

Mary sat down at her tidy little desk and started to pound out a little story about Gary Cooper's dinner which had taken place this evening. Frequently she smiled as she wrote. A couple of them night men used to eat her stuff up, so they began to hang around and read each sheet over her shoulder. She shooed them away playfully a few times but it had been happening every night for so long that they came right back again. At ten thirty she finished her story, left it on the desk and told one of the fellows to bring it up to the Ed as soon as they'd finished reading it and had proof-read it.

Having nothing to do, Mary strolled over to the Associated Press wires to see what news was coming in. Suddenly she let out a war whoop. The fellows come over to see what was so funny. She pointed out a short bulletin from Columbus about a fellow who committed suicide by blowing off a stick of dynamite on the top of his head. She commented that he must have lost his head. She really was the life of the office. And more than one fellow wished that he were in Randy Hughes' shoes.

Mary was standing at the wire alone a few minutes later when she suddenly turned pale and fainted away. Joe got a glass of water and she was revived shortly. She explained that she had been feeling pretty dizzy ever since the dinner and just fainted away for no good reason at all. At the advice of the office, she left to go home for a while to rest. It had been a hot day.

A few minutes later, while Joe was cutting up the Associated Press copy, he uttered a loud exclamation.

"Fer cryin' out in the rain!" he ejaculated. "C'mere an' get a load of this. No wonder the poor kid passed out. Well of all the—"

Everybody rushed over to see what it was all about and this was what they saw.

CX193

Night Lead Flyer Crash.

Columbus, Ohio. July, 14. (AP)—

Randolph Hughes, better know as 'Randy', crashed here today in his Lockheed Flying Wing plane at five thirty p. m. as he took it up for a preliminary test before he hopped off for his next stop at Chicago. An aeliron in the left wing snapped as he took off and the plane crashed instantly, bursting into flames and burning up completely. The flyer, known for his many record-setting hops, was unrecognizable when taken from the wreckage. More.

150 to come.

No wonder the poor kid had keeled over. When everything was at its rosiest, this had to happen. Everyone was down-hearted at the whole thing. Nobody said anything, but after reading that, every man from the City Editor down to the meanest printer's devil was silent. It must have been a terrible blow for Mary. And she'd taken it like a soldier, not whimpering a bit. Stoically, like a Spartan. It sure was tough.

All of a sudden bells started to ring at AP machine and Joe went over to see what great news was through now. When he got to the machine he let out a whoop. It was like a half-sob of joy. And he said, "Fellows, c'mon an' look at this now."

CX198

Editors:

Disregard our CX193 Night Lead on flyer crash. Report erroneous. "Randy" Hughes not in plane when crashed. Hughes was other-wise occupied and Steven Hinkelstaug was testing plane.

Hughes not killed. He emphatically says this.

End.

Everybody began to run around in circles until Joe finally came to enough to suggest telling Mary. He grabbed a car somewhere and dashed out to her room on the South Side.

He came back an hour and a half later looking all washed out. Disregarding all questions, he flopped into a chair.

"Fellows," he started, "I sure was scared when I got up to Mary's place. I ran right up to her room without knocking and what do you think I found. No, not a ham sandwich. There was a note addressed to us. She said she was all washed up with everything and life was no longer any use to her. It would be too hard to live without Randy. There was a note there for the City Editor resigning from the staff. She said to have the coast-gards drag the lagoon at the sail-boat harbor and give her a decent grave. There were instructions as to where and how and where her money was and the charity it was to go to. You know she didn't have any folks to go to. She was all alone. Well, I was sort of all mushy inside at that because she was always the type to buck a fellow up instead of throwing up the sponge like that. I didn't know where to turn."

Truesdale threw away his cigarette savagely. The City Editor was chewing away on his pencil.

"So I tore right down to the park. I figured I might still get there ahead of her. When I got down to the bridge there was a big crowd there and I felt still mushier inside. I got over to the crowd somehow. And there was Mary with her pad scribbling down names and addresses. I pulled her away from it somehow. Before I could get a word in edge-wise, she said to disregard all the notes she had left because on her way down she had realized that there was only one way out for her and that was to keep on working hard. Suicide was a coward's way. And then I sprung the good news. She keeled over again. Well, I took her back home and her land-lady fix her up to rest nice and easy for a while. Gee, it was good to be see her face light up again. She's gonna stay right there until Randy gets here. Isn't it great?"

R. D. Zimont.

Agronomijos Kolegijos Suv. Valstijose.

Pirmoji ir svarbiausioji agronomijos mokslo įtekmė pačio iš ukininkų, kurie pradėjo organizuoti agronomijos draugijas beveik visose rytinėse ir vakarinėse valstijose. Tos valstijų draugijos 1857 metais sutvėrė Suv. Valstijų Agronomijos Draugiją, kuri draugija prašė Kongreso užtvirtinti paskyrimą 500,000 akrų viešos žemės sustiprinimui agronomijos mokslo.

Merrill Aktas 1862 metais paskyrė kiekvienai valstijai po 30,000 akrų viešos žemės, kuri buvo atiduota senatoriams ir atstovams Kongresui užtvirtinus. Pinigų įplaukas už parduotąsias žemės buvo skiriamas aptiekos fondan, gi nuošimtis buvo vartojamas už laikymui agronomijos ir mechaniškų mokyklų. Pastaruoju laiku jau yra 51 land — grant kolegijos, tarpe 670 universitetų, kolegijų ir kitų profesionališkų mokyklų. 1920 metais agronomijos kolegijas lankė 149,000 studentų, ir 13,094 laipsniai (degrees) išduota.

Agronomijos kolegijos teikia mokslą atatinkamai agronomijos ir mechanizmo dailėje taipgi prirengia praktiškai. Baigusiųjų mokslą 40 nuošimčių eina į ukius, kada kitiems yra daugelis progų įvairiose tveriančiose sąjungose ir valstybės tarnyboje.

Su moksliškais ir klasiškais dalykais dar praktiškus dalykai yra įvesti. Ir ant studento klasės — kontelės randame sekančius dalykus — ukininkystė ir biologija, kalvystė ir chemija, pienininkystė ir filozofija dailydystė ir literatura. Agronomijos kolegijų tikslas yra išlavinti agronomus plačiai mąstančius, kurie turėtų galimybės kovoti su įvairiomis apystovomis mokslo šakoje.

Agronomijos kolegijų mokslas yra labai platus ypatingai tiems, kurie paeina iš žemdirbystės apielinkių — pavietų, arba kurie užsiima žemdirbystės apyvarta — tokiems žemdirbystės lavinimasi yra labai atatinkamas. Baigusiųjų šimtai reikalaujami agronomijos bandymo stotyse įvairiam studijavimui žemdirbystėje, kiti mokytojauja dėstyme žemdirbystės dalykų, kadangi daugelyje vidurinių ir augštesniųjų mokyklų yra dėstomas žemdirbystės kursas. Gavimui tarnystės daugelis kitų progų kaip tai auginimo plantacijos užvedimuose, Valdžios ir visuomenės Parkų ir miškų užvedimuose, kelių statyboje, trašių — (fertilizer) kompanijose ir t. t.

Kolegijose agronomijos kursas 4 metai, taipgi įskaitant kas metai po 3 mėnesius atostogų. Įstojimui į kalbamuosius kursus reikalingas diplomas. Daugelis ž9 bš5 augštosios mokyklos diplomas. Daugelis kolegijų skaitosi ir su užtenio augštųjų mokyklų diplomais. Įstojimui be diplomo reikalinga laikytį kvotimus. Iš nustatytų 15 dalykų klausiama sekantieji: — anglų kalba, algebra, geometrija ir elementarinė fizika, kurie fizika, kurie skaitomi privalomais skaičiuje 7 — 8 dalykų. Kiti dalykai turi but parinkti sekančiųjų — trigonometrija, istorija, lotynų, ispanų, graikų, prancuzų ir vokiečių kalbų, elemetarinė chemija, botanija, zoologija ir kiti. Įstojimieji kvotimai visose kolegijose skirtingi. Studentams patartina pasirinkti geriausias yra priimami išlaikius tiktai dalį reikalaujamų kvotimų, turint omenyje, kad likusią dalį kvotimų dapildys bėgyje mokslo metų ir gale metų išlaikys pilnus kvotimus.

Augščiausias mokslo laipsnius suteikiamas užbaigus mokyklą. Tie mokiniai, kurie negali Kolegiją lankyti keturis metus gali imti speciali kursą studijuojant išimtinai tik agronomijos dalykus. Agronomijos kolegijos tankiai buna smulkiai išdalintos į gininkystės ir namų ekonomijos mokyklas. Kursai sutrumpinti nuo 1 iki 4 savaičių budavo garsinami ukininkams. Agronomijos kolegijos steigimo departamentas tankiai siunčia prelegentus ir demonstratorius — kalbėtojus į kaimus, kad suteikus praktiškas instrukcijas ukėms. Beveik visose agronomijos kolegijose tiems, kurie apsigyvenę valstijoje nemažiau kaipo vienas metas ir kurie yra Suvienytų Valstijų piliečiai ,arba tiems, kurie yra užsiregistravę buti piliečiais mokslas veltui. Gyvenantieji kitose valstijose turi mokėti nuo 45 iki 100 dolerių metams. Išlaidos studentų lankančių kolegijas yra skirtingos atatinkamai kokioje vietoje randasi lankomoji kolegija. Savaitinis mokestis už kambarį, valgį ir apskalbimą kadaise buvo sumoje apie 6 dolerius į savaitę Minnesotos universitete, kuomet tuo pat laiku Cornell universitete buvo apie 12 dolerių į savaitę. Nekuriose kolegijose tik po $200.00 į metus kuomet kitose apie 600.00 į metus, kas reikalaujama tik iš paprastų studentų. Taipgi studentams yra daugelis progų užsidirbti pinigų ypač pirmuosius mokslo metus.

Kaikurios kolegijos yra gesose panašiai tas pats. Patogiausia mokyklą lankyti toje valstijoje kurioje gyveni. Visų riaus įtaisytos, bet mokslas viinformacijų geriausia teirautis pas kolegijos registratorių.

Liudnas Meilės Galas.

Šančiuose Zofija Nudažaitė 20 metų amžiaus ilgai mylėjos su Julium Chopa 24 metų amžiaus. Juodviejų meilė ėjo taip toli, kad Zofija tapo neščia, o Julius ketino ją vesti. Bet kai jaunikis sužinojo, kad jo mylimoji neščia — vesti atsisakė ir pradėjo draugaiti su kitomis.

Apvilta mergaitė baisiai susikrimto, susierzino ir rengėsi nusižudyti.

Julius nors ją ir pametęs, bet vis delto retkarčiais pas buvusią savo mylimąją kartais atsilankydavo.

Šių metų Vasario 25 d. Zofija jau galutinai buvo nutarus nusižudyti ir tam reikalui susitaisė nuodų. Tuo momentu atėjo pas ją Julius ir pradėjo iš jos tyčiotis. Mergaitė neteko lygsvaros ir tais nuodais, kuriuos buvo ketinus nuodytis, pylė savo meilužiui į akis.

Juliui Chopui akys tuojau apsilpo. Nukentėjusiam buvo tuojau suteikta medicinos pagalba. Tačiau viena akis liko visai sugadinta.

Ta liudna meilės istorija praėjo pro Kauno apygardos teismo stalą.

Nesusivaldanti mergaitė nuo vasario mėn. sėdi kalėjime.

Apygardos teismas Zofiją Nudaraitę nubaudė 2 metus ir 6 mėn. sunk. darbų kalėjimo. Bet atskaičius iškalėtą laiką ir 1|3 kaip nepilnametei, jai liko kalėti 1 metai ir 5 mėnesiai.

Chopas buvo patiekęs ir civ. iešk. 19,000 lt., bet teismas jam priteisė tik 8,000 lt. Mat, teismas pripažino tik, kad Chopas neteko dalies dar bingumo.

KIEK YRA SHITH'Ų

Kurie studijavo šeimynų vardus Suv. Valstijose sako, kad yra daugiaus Smith'ų. Vientik armijos ir laivyno rekorduose per paskutinį pasaulinį karą buvo 1,300,00 Smith'ų, 1,000,000 Johnson'ų, 700,000 Brown'ų ir 477,000 Anderson'ų. Sakoma, kad net 35,000 vyrai Suv. Valstijose nešioja vardą John Smith ir 34,000 William Smith. Yra apie 13,000 John Andersonų.

— FLIS.

Del Jusų Pinigų

North-Western Trust & Savings Bank

Šešta Banka Chicagoje sulyg Taupymo Sąskaitų

Didžiausia Banka už Vidurmiesčio Rybų

TAUPYKITE ŠIANDIEN, KAD IŠVENGUS RUPESTI

NORTH-WESTERN TRUST & SAVINGS BANK

1201 Milwaukee Ave. Corn. Division

Rimbas

Mėnesinis Juokų ir Kritikos Žurnalas.

"RIMBAS" yra tokiu dalyku, jog jį pamatę vieni saldžiai juokiasi, o kitų ašaros, kai binzai krinta. Prisiųsk 10 centų ir savo antrašą, gausi vieną "Rimbą" pamatymui. Metinė prenumerata tik $1.00 metams. Užsirašyk ir buk linksmas.

'RIMBAS'

1 Bateman Place, So. Boston, Mass.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America

Editorial Office:
3236 South Halsted Street
Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Calumet 3277.

Užsisakymo kaina:

Suvienytose Valstijose metams	$2.00
Užsienyj metams	$3.00

SUSIRINKO TAUTŲ SĄJUNGA

Šiomis dienomis, Genevoje vėliai susirinko Tautų Sąjunga iš eilės jau 11-tai sesijai. Ant kiek ši įstaiga yra garsi visame pasaulyje, ant tiek ji yra bejiegė praktiškame gyvenime. Tačiaus, visgi ji yra palaikoma ir daroma bereikalingos išlaidos. Lietuvai atsieina taip pat nemažai. Bet ką jau padarysi; reikia lošt komedija iki galui.

Ši syki buvo manyta, kad bus trukšmingos sesijos, kuomet bus svarstomas Briand'o skymas, suvienyti Europos valstybes. Tačiaus dar prieš sesijiniame pasitarime, jau tapo prieita prie išvados, kad šis klausimas butų padėtas ant lentynos kokiems metams laiko. Kitaip sakant, geras skymas, tik dar nelaiku. Ir štai kodel.

Kuomet Briandas išsiuntinėjo Europos valstybėms pakvietimą steigti Suvienytas Europos Valstijas, tuojaus šalyse pasireiškė viešpataujanti dvasia; pasidarė taip vadinamas susigrupavimas. Nuskriaustųjų grupė: Vokietija, Italija, Lietuvas ir kitos, nors principe ir sutiko su Briando planu, tačiaus pareiškė, kad pirm negu bus steigiama S. Europos Valstijos, turi buti revizijos — naujai pertvarkyti rubežiai. Toks pareiškimas, kalbamojo plano autoriui, p. Briandui ir, suprantama, visai Francuzijai, labai nepatiko. Bet ki tos išeities nėra, kaip eiti iki galui. Na, ir štai, jau mes matome Briando planą Tautų Sąjungoj. Bet kadangi iš priežasties trumpo laiko nuo Briando plano paskelbimo jokios revizijos nebuvo galimos, tai planas ir liekasi atidėtu.

Tiesa, sakoma, kad patsai Briando planas nėra ganėtinai tobulas ir todel ims ilgą laiką ji sutvarkyti. Bet čia yra tik diplomatiški manevrai. Nieks negali nukalti tokį planą, kurį butų galima priimti vienu rankos pakėlimu. Čia yra reikalinga tam tikra komisija, kuri ne Briando planą pataisytų, bet kad išrištų revizijos klausimą. Ir kas šį klausimą riš? Suprantama, anglai, francuzai, vokiečiai, italai, lenkai ir del visko, gal kurios nors mažesnės valstybėlės atstovas bus įleistas, kuris, žinoma, nesipriešins galingųjų planams.

Tokiu budu iš didelio debesio, kol kas dar nei lašo lietaus. Tačiaus, kadangi, veik visų valstybių atstovai kalbamąjį Briando planą užgyrė, tai jis ir turės grįžt atgal į Tautų Sąjungą. Tik jau kada prieis jo svarstymas, beabejo revizijos klausimas bus išspręstas ir revizionistai, Francuzija su Italija bus patenkinti. Šiandiena jie dar neprisirengę statyti savo reikalavius ir odel Briando skymui dar nelaikas.

PARLAMENTARIZMAS AR DIKTATURA

Tulas laikas atgal, Vokietijos prezidentas von Hindenburgas davė teisę min. pirm. Brueningui pavartoti konstitucijos 48 paragrafą, kuris veikia prieš Reichstago norą. Po kelių dienų ir pats reichstagas tapo paleistas ir paskelbti nauji rinkimai. Nauji rinkimai bus rugsėjo 14-tą. Dabar partjų tarpe verda didžiausia kova. Kiekviena nori laimėti rinkimuose.

Bet žiurint iš šalies, matosi dvejopos rušies agitacija. Parlamentarizmo šailninkai savo programoj nurodo reikalingumą didesnės taupos valstybiniame aparate, sumažinimui įvairių taksų ir tt., kuomet monarchistai stengiasi patraukti savo pusėn balsuotojus, pažadėdami atgauti prarastas žemes, kaip tai Dancigą, Klaipėdą, Koridorį ir kitas vietas. Reiškia monarchistai savo programoje neturi nieko, apart pažadėjimo užgrobti žemes iš silpnesnių šalių. Taigi šie Voktiijos rinkimai parodis kur link vokiečiai eina.

VILNIUS IR AMERIKOS LIETUVIAI

Šioj "Sandaros" laidoj mes randame Lietuvių Politinio Iždo valdybos, atsišaukimą į Sandariečius ir abelnai visus Amerikos lietuvius. Tame atsišaukime jie prašo paramos jujų darbuotėje. Kitais žodžiais sakant, jie ragina Amerikos lietuvius neužmiršti ir, pagal savo išgalę, gelbėti Vilniaus krašto lietuviams.

Toks Lietuvių Pol. Iždo valdybos darbas yra girtinas ir vertas musų paramos. Nes remdami L. P. Iždo darbuotę, paremsime Vilnijos lietuvius ir priduosime jiems daugiau energijos jų nelygoije kovoje prieš grobonis lenkus. L. P. Iždo valdyba prašo, kad mes pasipirktume jujų išleistus 500 metų sukaktuvių minėjimo Vytauto Didžiojo ženklelius. Tai viskas ko jie prašo.

Bet mums rodosi, kad to permažai. Mes netik turėtume pasipirkti Vytauto jubilejaus ženklelių ir paremti vilniečius kovoje, bet turėtume pasistengti, kad kiekvienoje lituvių kolonijoje turėtume sutvėrę Lietuvių Politinio Iždo skyrius, kurie darbuotusi delei Vilniaus atvadavimo. Tai butų geriausias musų protestas prieš grobikus. Taipgi, mes tuomi parodytum visam pasauliui, kad IŠTIKRŲJŲ MES BE VILNIAUS NENURIMSIM.

Spaudos Apžvalga

KVAILI ARGUMENTAI

Komunistų "Laisvė" sako, girdi, "Sandara" už Smetonos fašistinę valdžią. Na, ir kur jie tą suranda? Nagi pereitos laidos vedamajame, kur yra pasakyta, kad dabartinė Lietuvos valdžia gerai atsinaša linkui amerikiečių lietuvių. Ji sako:

"Sandara" ne tik pasitenkinusi fašistine valdžia Lietuvoj, bet dar duoda patarimus, kaip ji galėtų pasidaryti daugiau pinigų, kad ji galėtų dar labiau spausti darbo žmones."

Tai yra kvailas argumentas. Juk kiekvienas žino, kad jeigu valdžia uždirbs daugiau pinigų, tai, suprantama, tuomet galės palengvint žmonių buvį, sumažinant taksas ir kitokius mokesčius. Užlaikymas šalies kariuomenės ir viso valstybinio aparato turi buti padengtas, mežiurint iš kur valdžia tuos pinigus gautų.

Toliau sako:

"Na, kuomet svetimtaučiai paliklų "šimtus tukstančių dolerių", tai (pral. red.) Smetona su savo sėbrais galėtų dar labiau baliavoti ir del "atsargos" daugiau pinigų susikrauti užsienio bankuose."

Tai mat kokia berniukų logika. Atrodytų, kad Smetona dirba ant komiso ir ko daugiau svetimšaliai paliks Lietuvoje pinigų, Prezidentas gaus daugiau algos. Tikri vaikai. Pagaliaus "S." nesako, kad valdžia pakeltų mokestis už pasus ir kitokius valdiškus dokumentus. O jeigu svetimšaliai paliks tukstančius dolerių, tai tuos dolerius gaus ne valdžia, bet kurortų vertelgos.

Tai kame gi čia blogumas.

"VIENYBEI" GAILA DIKTATORIŲ

"Vienybės" redaktorius nusiskundžia, kad, girdi, "Sandara" ir "Naujienos" didelėmis raidėmis pažymėjo apie nuvertimą Perų diktatoriaus. Labai gaila, kad mes užgavome "V." redaktoriaus jautrią širdį. Mat mes nemanėm, kad jis taip butų įsimylėjęs į diktaturas. Bet kas-žin kokiomis raidėmis pažymėtų jis apie griuvimą Sovietų Rusijos diktatuoros?

Fanatizmo ligos apsireiškimas, yra blogas ženklas.

Bostono Sukaktuves ir Lietuviai

Antras šaunus lietuvių pasirodymas.

Jau buvo "Sandaroje' aprašya, kaip puikiai Bostono lietuviai pasirodė Mass. valstijos 300 metų sukaktuves minint už ką laimėjo pirmą garbės dovaną.

Vos užsibaigė valstijos sukaktuvių minėjimas, tuoj prasidėjo Bostono miesto irgi 300 metų sukaktuvių minėjimas, kuriame ima dalyvumą visos tautos. Kiekvienai tautai paskirta vakaras: artai miesto sode, arba Franklin Parke, tam tikslui paregtose stadijose. Lietuviams tapo paskirta rugp. 28 d. vakaras, Franklin Parke.

Miesto komitetas kreipėsi į vietos parapionus ir jie buvo sutikę vakaro programą išpildyti. Bet kaž kodel už savaitės prieš nuskirtą dieną atsisakė. Gal pabugo, kad nepasirodys taip šauniai, kaip pasirodė Gabija su Aušrele gabaus vado p. J. Dirvelio vadovaujamos valstijos sukaktuvių minėjime, o gal buvo kitos priežastys.

Parapijonams atsisakius, tuoj p. V. A. Jenkinas griebėsi už darbo ir kreipėsi į Gabiją. O Gabija budama dailėje gabi ir turėdama gabų vadą p. Dirvelio asmenyje, skubiai griebėsi už darbo, kad lietuviams skirtas vakaras neliktų be programo ir tuomi lietuviams nebutų pažeminimas.

Rugpiučio 26 dieną įvyksta Gabijos repeticijos. Laimėta graži sidabrinė taurė stovi ant piano. Visiems gražu ją matyti. Juktai neapsaomos svarbos istorinė garbės dovana, už gražų atsižymėjimą. Gi p. Dirvelis rankoves atsiraitojęs lavina pilną sandariečių salę prisirinkusių gabijiečius.

—O ką manai, Jonai, kaip šį kartą pasirodysite? — klausiu p. Dirvelio.

—O ką čia manysi, nugi ketvergo vakare nuvažiuosime į Franklin Parką, gausime kitą tokix taurę ir dac all.

Reiškia pasitikėjimas didelis, o su pasitikėjimu tikslas

Tuo pačiu laiku p. Jenkins pamiršęs savo biznio reikalus įvairiais reikalais bevažinėdamas irgi nemažai geselino suganubijo. Prisirengimas visais frontais spartus ir didelis. Visi laukiame skirto vakaro ir visi rengiasi važiuoti.

Programo vakaras.

Diena neapsakomai graži. Dievas Perkunas "ašaruodamas" nepasirodė, matomai jis liko patenkintas pirmuoju gražiu lietuvių pasirodymu.

Po septintos valandos vakare, saulutei besikavojant už žaliuojančių kalnų ir metant savo paskutinius auksinius spindulius, dideli buriai žmonių Franklin Parko lankomis slenka programui nuskirton vieton. Bematant susirinko neužmatoma minia apie 15,000.

Sutemo. Jaunas mėnulis pakilęs virš medžių viršunių maloniai šypsosi tartum sakydamas: štai buvusi pasaulio pamiršta tauta yra gyva. Ji jums šiame vakare parodys savo gyvybę, dailę, istorijos dalį.

Prasideda programas. Jį atidaro p. V. A. Jenkins, kaipo pirmininkas irvedėju perstato adv. K. Kalinauską. Pirmiausiai kalba Bostono miesto atstovas ir miesto vardu sveikina lietuvius ir dėkavoja už prisidėjimą su programu. Kalbos arsus miniai padidinančiai perduoda Mienophone keturios triubos.

Kalba adv. F. J. Bagočius. Jis anglų kalboje trumpoj sutraukoj paminėjo Lietuvos istoriją nuo didžiųjų kunigaikščių viešpatavimo iki dabartinių dienų. Baigdamas pastebi, kad jaunutė savistoviam gyvenime lietuvių tauta, stojus eilėn tautų šeimynoje ir žengdama progreso ir kulturos keliu, turi didžiausiu troškimu, kad ant viso žemės kamuolio visiems butų laisvė ir tarp visų brolybė.

Gabijos choras, dapildytas buriu aušreliečių su p. Dirveliu priešakyje pradeda dainų programą. Sudainuoja "Tas ne brolis lietuvis", "Šigonų daina", "Vilniaus lietuvaitė", "Kur bėga šešupė", "Anksti rytą "keliau" ir "Karvelėlį" su soliste p-le Jule Mitrikaite priešakyje. Čia p. Dirvelis su gabijiečiais ir dalimi aušreliečių didelei miniai parodė kokia yra galinga ir skambi lietuvių daina. P-lės Mitrikaitės žavėjantis soprano balsas visus svetimtaučius stebino. Visi gėrėjosi gražiomis lietuvių dainomis.

Taipgi musų garsus dainininkas p. S. Paura labai puikiai sudainavo "Kur bakužė samanota" ir "Kur upelis teka".

Vadinama Martino Orchestra, arba dalis Simfonijos orchestros iš 20 muzikantų sugrajino kelis M. Petrausko ir S. Šimkaus uzikalius kurinius.

Programo pabaigoje buvo perstatyti gyvi paveikslai sekančiai:

1. D. L. K. Vytautas geležiniuose šarvuose. Šarvai ir grimas taip naturaliai pritaikinta, kad sulyg paveikslo rodos patį Vytautą gyvą matai.

2. Dr. V. Kudirka. Čia P. Zukas perstatantis Kudirką buvo taip nudarytas, kad rodos pats Kudirka gyvas stovi prieš mus. Mat Vytautą ir Kudirką rengė ir grimeravo garsiausi Bostone režisieriai.

3. Lietuvių mokykla vergijos laikais. Čia parodo, kaip motina savo mažą kudikį moknia knygą skaityti, nes caras buvo uždraudęs ir kokiu keliu lietuviuose galėjo išsilaikyti tautinė gyvybė.

4. Lauke pastatytas kryžius. Prie jo vyras ir moteris tautiniuose rubuose. Čia parodo, kad lietuviai vargo prispausti rasdavo susiraminimą maldoje ir kryžiais turi apstatę visus kryžkelius.

5. Lietuviškos vestuvės. Čia buvo gražus vaizdas rodantis jaunimą iškilmėm tautiškai pasipuošusį.

Šiuos gyvus paveikslus rodant buvo užgesintos visos šviesos ir tik vienos didelės lempos spinduliais apšviečiamas pats rodantis vaizdas. Juos rodant, p. Jenkinas per Microphone anglų kalboje aiškino miniai jų reikšmę, ką minia su dideliu įdomumu tėmijo.

Šeštame ir paskutiniame paveiksle pasirodė Columbia su Amerikos vėliava ir Lietuva su Lietuvos vėliava ir orchesrtai griežiant Amerikos Himną vakaras baigėsi.

Ant rytojaus The Boston Globe, didysis dienraštis, aprašydamas lietuvių vakarą štai ką sako:

"LITHUANIAN NIGHT" FETE SPECTACULAR

Franklin Park Is Scene of Tercentenary Tableaux

"Lithuanian Night" at the Playstead in Franklin Park last night was attended by nearly 15,000, who saw one of the most spectacular programs so far presented as a contribution to the Boston Tercentenary celebration.

The program was presented in two parts, under the direction of Vincent A. Jenkins, chairman of the Lithuanian Tercentenary Committee and included the Gabija Lihuanian Chorus of Boston, numbering over 50 voices and directed by John Dirwallis.

During the firAst part of the program there were a number of speakers, including Joseph Mikalajewski, assistant censor for he city of Boston, and F. J. Bagocius, prominent Lithuanian.

A series of tableaux portrayed much of the country's history and two of its great leaders, Grand Duke Vitautas, whose 500th anniversary is being celebrated, and Vincent Kudirka, poet and author of the Lithuanian national anthem.

The final tableaux showed the Liberty Bell, a model of the famous bell at Philadelphia, being presented to the Lithuanians by their sons and daughters in this country."

Reiškia amerikonai pripažysta, kad lietuviai gražiausiai pasirodė už visas kitas tautas. Tuomi lietuvių vardas tapo garbingai įrašytas Bostono istorijon. Užtai garbė visiems, kurie nesigailėjo savo triuso ir energingai darbavosi šio programo surengime ir jo išpildyme.

K. J. Paulauskas.

Kaip Užlaikomi Kaliniai?

(Nuo musų koresp.)

Daug manau kam įdomu žinoti kaip užlaikomi kaliniai kalėjimuose, nes kaikurie turi pažįstamų, net ir giminių, kuriems rupi jų likimas. Todel noriu gerbiamiems "Sandaros" skaitytojams paduoti bent paviršutiniai, kaip kaliniai yra laikomi.

Bendrieji Dėsniai.

Asmuo patalpintas kalėjiman, neatsižvelgiant į luomą išsilavinimą, bei visuomenės padėtį skaitomas kaliniu. Tardomieji kaliniai, kiek galima, laikomi skyrium nuo nusmerktųjų, Svarbesnieji nusikaltėliai (nusmerkti arba tardomi) sulig galimybės laikomi skyrium nuo mažiau svarbesnių. Nepilnamečiai nusikaltėliai yra laikomi skyrium nuo suaugusių. Visi kaliniai skaitomi sulig savo išsilavinimo į inteligentus ir ne inteligentus ir talpinami atskirai vieni nuo kitų. Kaliniai vyrai yra laikomi atskirai nuo kalinių moterų, kurios taip pat kaip ir vyrai skirstomos į inteligentes ir ne inteligentes.

Kalinės — moterys su vaikais talpinamos į atskirą kambarį kiek galima mažesniam skaičiuje. Visiems kaliniams, neatsižvelgiant į jų išsilavinimą ir prasikaltimo rušį, darbas lra privalomas. Visi kaliniai privalo prisilaikyti kalėjimo naminės tvarkos, nearydyti jos ir stropiai pildyti administracijos įsakymus. Už nepildymą, kurstymą kitų nepildyti, prieštaravimą bei pasipriešinimą administracijos įsakymus pildyti, be disciplinarių bausmių, kalėjimo viršininko nuožiura gali buti patrauktі teisman.

Kalinių Priėmimas.

Naujai priimtam kaliniui užpildomos žinios, po priežiura budėjančio valdininko, arba kito asmens kuriam tas yra pavesta, skirtam kratos kambaryje, daroma smulki krata. Moterims kratą daro moterys — prižiurėtoja. Per kratą atimami visi neleistini į kalėjimą daiktai: peilis, geležinės šakutės, šaukštai, pinigai, auksiniai daiktai, dokumentai, ir t. t.

Leistinus daiktus kalinys pasiima su savim į pereinamąjį kambarį. Atrasti prie jo vaistai perduodami kalėjimo gydytojui patikrinti. Po kratos kalinys talpinamas į pereinamąjį kambarį. Kalinys perėjimo kambaryj laikomas nedaugiau vienos paros. Per tą laiką turi buti susipažinta su jo byla (kad žinoti prasikaltimo rušį),

Gydytojui apžiurėtas, nuvestas pirtin, išduoti visi reikalingi rubai, patalynė ir indai valgiui. Tą viską atlikus ir gydytojui radus sveiką, kalinys sulig savo prasikaltimo talpinamas į atatinkamą kamerą, sergąs talpinamas ligoninėn, o kur jos nėra — į tam tyčia skirtą kambarį. Kiekvienas naujai priimtas kalinys fotografuojamas, išskiriant tuos, kurie atvedami atlikti areštą iki 14 parų.

Kalinių Dienos Gyvenimas.

Paskirtą valandą budėjantis prižiurėtojas skyriuje paduoda ženklą balsu ar su šcil puku keltis. Pasigirdus ženklui, kaliniai keliasi, sutvarko guolius pakelia narus ir laukia rytinio patikrinimo. Rytiniam patikrinimui pasibaigus, atliekama kamerų, koridorių ruoša. Atlikus ruošą — duodama kava. Kaliniai, kurie yra leidžiami į darbus, po kavos tuojaus išvedami, o likusieji lieka kamerose ir užsiimineja leidžiamu kamerose darbu. Be to likusieji kamerose — vedami iš eilės pasivaikščioti gryname ore. Paskirtoje valandoje duodami pietus. Po pietų — tęsiami darbai ir pasivaikščiojimas. Baigus dienos darbus, duodama vakarienės — daromas vakarinis patikrinimas. Galimui si duodamas ženklas kaip ir kėlimuisi. Pasigirdus ženklui kaliniai nuleidžia narus ir gulasi. Vėliau vaikščioti kameroje draudžiama.

Kalinių Pasivaikščiojimas.

Kiekvienas kalinys kasdieną leidžiamas pasivaikščioti gryname ore ne trumpiau pusę valandos, o esant galimybei ir ilgiau. Kalinai vyrai leidžiami atskirai nuo kalinių moterų. Be to politiniai kaliniai — skyrium nuo kriminalinių. Administracijos dalies vedėjas, atsižiurint į kalinių svarbumą, nustato iš kokių kamerų po kiek galima leisti pasivaikščioti. Pasivaikščiojimo kieme kaliniai turi eiti į veną pusę eilėmis. Eilių dydis priklauso nuo kalinių skaičiaus ir pasivaikščiojimo kiemo didumo. Laike pasivaikščiojimo kaliniams draudžiama kalbėtis, juokauti, dainuoti ir t. t. Sekmadieniais ir šventadieniais pasivaikščioti gryname ore — leidžiama sulig galimybės. Šventadieniais kaliniai gali eiti bažnyčion.

(Bus Daugiau)

Sveikatos Dalykai

Poilsis — Brangus Turtas

Kodel kitose šalyse matome moteris nešant pundus drabužių, vandens kubilus, arba dežutes vaisių ant savo galvų?

Kodel jos gali atlikti sunkiausius darbus, užauginti didelias šeimynas, gaminti visus valgius ir atlikti šimtus kitų užduočių kasdien. Amerikos moterys tik pamislinę apie tas užduotis pavargsta. Nepaisant ar tos moterys ver tos pavydėjimo ar pasigailėjimo, visvien jos mus gali pamokinti kaip rimtai gyventi.

Šioje šalyje nepaisant ar moteris biedna ar turtinga, ji skubėjimo pilna, skubinas nuo ryto iki nakties, eikvodama visą protinę ir fizišką energiją. Tik pažiurėkime į savo drauges, ar jos dirba, ar ištekėję ar neištekėję, jos turi net milijonus užduočių atlikti apart svarbaus kasdieninio darbo ir jų kasdieniniai darbai neduoda joms laiko pasilinksminti.

Žmonės užsieny rado poilsio sekretą. Čionais mes kas met imame vakacijas nors trumpai permainyti savo dienos darbus. Bet kuomet ateina laikas, negalime tinkamai ilsėtis, todel, kad vieton ilsėtis mes užsiimam kitais darbais. Per sunkiai mes link sminamės ir bovinamės. Prie visko reikia povaliai prasti. Tai yra gamtos įstatymas. Šioje šalyje yra per daug nerviškai išsibaigusių žmonių. Tankiai girdime, kad tas ir tas draugas protiškai ir fiziškai serga.

Pasilieka kiekvieno rankose padaryti ar sugadyti gyvas tį. Čionais išdėstysime tik kelis budus, sekant kuriuos musų merginos prisidės prie geresnės sveikatos. Pirmiausia turime pailsėti. Kiekvieno kuo nas reikalauja užtektinai miego — eik gulti nors tris kartus į savaitę anksti, jeigu kada nors per dieną turi liuoso laiko, atsigulk ant lovos ir tiesiog išsitiesk. Numesk vargus nors ant valandėlės. Nereik pamigti tik pailsėti. Prieš pietus nusiramink per kelias minutas be jokio mąstimo. Pirštais lengvai sujudink pavargusius muskulus, jeigu galima prieš piet šiltame vandenyje nusimaudyk. Taip darant netik kunas bet ir protas atsigaivins ir daug linksmiau praleisi vakarą. Sėdėk ant lauko saulėje. Pavaikščiok kasdien kad nors į krautuves. Nevažiuok gatvekariuose, bandyk vaikčioti.

Anglijos moterys mėgsta vaikščioti ir gal todel jos nuolat atrodo ramios ir turi tokius gražius, sveikus veidus. Ilgiau sėdėk prie stalo valgį užbaigus. Pasijuok. Francuzijoj žmonės gal ilgiausia sėdi prie valgio. Yra puikus pripratimas. Valgyk daugiau daržovių ir žalumyuų. Gerk daug vandens, ypatingai tarpe valgių. Vasaroj nevalgyk daug mėsos ir saldumynų. Italai mėgsta salotas ir žalias daržoves — jie yra pasaulio sveikiausi žmonės.

Negalime vyrus lyginti su moterims. Nuo ankščiausių laikų jie turi apsidirbti su visokioms problemoms ir sunkenybėms ir prie to visko jie pratę, kuomet tik šitame amžiuje moterys pasirodė visose vietose kur pirmiaus tik vyrai buvo. Yra rimta problema nes visų pirmiausia moterys turi kreipti atydą į sveikatą. Mes privalom mokinti savo dukteris konservuoti energiją, save apsisaugoti nuo ligų. Jos turi suprasti kaip pailsėti.

Viena liga kuri daugiausia pasirodo kuomet žmogus pavargęs tai džiova. Per pereitus dešimts metų kad nors mirties rata mažėja, vistiek sumažėjo tik 32 nuoš. tarpe moterų nuo 15 iki 45 metų. Tarpe vyrų tų pačių metų sumažėjo net 44 nuoš. Bet tarpe dirbančių merginų ir moterų nuošimtis žymiai didesnis, kas reiškia netinkamą sveikatos priežiurą. Tinkamai ilsėkis ir nepasiduok džiovai.

Ką Daryti Šiltame Ore?

Kiekvienas žmogus gali praktikuoti atsivėsinti vasaros laiku. Mes visi žinome, kad vasaroj turime dėvėti lengvesnius ir liuosesnius drabužius. Šiluma lengviaus apleidžia kuną kuomet drabužiai liuosi. Nes šiltame ore klausimas yra ne kaip neprileisti šilumą prie kuno bet kaip išvaryti iš kuno.

Nepaisant oro, turime normališkai užlaikyti kuno temperaturą. Šaltame ore; šiluma pereina nuo augštesnės į žemesnę temperaturą taip lengvai kaip vanduo teka nuo kalno. Kuomet temperatura aplink kuną yra tokia augšta kokia temperatura viduje kuno yra labai sunku išnaikinti kuno šilumą.

Neleisti kunui įkaisti reikia labai mažai valgyti ypatingai to maisto, kuris turi augštą kuno vertę. Tie maistai yra saldainiai, krakmoliniai maistai ir riebumai.

Kitas budas ramiai pasilikti yra praktikuojant. Vanduo daugiausia šilumos išneša. Tad, turime gerti daug vandens. Žmonės, kurie neprakaituoja šiltame ore turi gerti karštos kavos arba arbatos, ir ne visokių atšaldintų ir ledo gerimų, nes tie šilti gėrimai ves prie prakaitavimo.

Paduodame sekančias taisykles ką daryt šiltui orui už puolus.

Mažai valgyk. Tarpe valgių nevalgyk. Valgyk tokį maistą, kuris neturi daug šilumos. Patartina valgyti gana daug salotų ir daržovių.

Nešiok mažiaus drabužių negu žiemos laiku. Tegul buna liuosus ir lengvus.

Plauk kuną drungnu vandeniu tankiai per dieną jeigu patogu.

Jeigu ne tai iš ryto ir vakare.

Gerk užtetkinai šalto vandens.

Gerk karštos arbatos ar kavos, ne atšaldintos.

Nevaikščiok ant saulės, arba jeigu turi ant saulės buti nešiok didelę skrybėlę ir lietsargį.

Negerk svaiginančių gėrimų.

Vartok vedyklą cirkuliuoti orą.

Paskiausia, galų gale, visai nekalbėk apie orą.

SVEIKATA REIKALAUJA GERŲ LOVŲ IR UŽKLODŽIŲ.

Miegamojo kambario svarbiausias rakandas tai yra lova. Suv. Valstijų Agrikulturos Departamento Namų Vedimo Skyrius pataria, kad jeigu nėra daug pinigų pirkti namo rakandų geriaus apsieiti be įvairių nesvarbių rakandų prie sveikatos.

bet pirkti geras lovas ir gerus šienikus. Tas žymiai prisidės

Šeimininkė gali namie pasiuti šienikui nebaltinto muzlino užvalkalą, kuris legkvai skalbiamas. Ant užvilkto šieniko padėk lengvą vatinę pak lodėlę, irgi skalbiamą. Tą paklodėlę galima pirkti arba namie lengvai pasiuta iš muzlino ir vatos, arba galima vartoti seną šviesos spalvos kaldrą.

Namie pasiutos paklodės ir priegalvio užvalkalai geriau tinka ant lovų ir kartais drutesnės, bet pirktos daugiau ekonomiškos.

Paklodės turi buti 24 arba 36 colių platesnės ir ilgesnės už šieniką, nes galai ir šonai turi buti įlenkti po šieniku. Reikia vartoti dvi paklodės. Ant vienos atsigulti, o su kita užsidengti, ant antros galima padėti kaldras. Tas švariai užlaikys lovos uždengalus. Antrą paklodę ir įlenkti po šieniku tik viršų atlenkti ant kaldrų.

Paklodės viršinis galas turi buti apsiutas apie 2½ colius, o galinis nuo ¾ iki 1 colio.

Minkštos, pukuotos kaldros, vilnonės, yra geresnės, ir jeigu gerai prižiurėtos ilgiau laikys. Vatinės kaldros, kuomet naujos tai šiltos bet po kelių neduoda jokios šilumos. Jeigu kaldros turi kitokios spalvos briauną, lai ir briauna buna geros vilnonės rušies.

Patartina, kaldrai pasiuti apdengalus. Vieną iš minkšto audeklo ir ant tos kitą gražios spalvos užvalkalą. Senoviškos namie padarytos kaldros, susiutos iš šmotelių negana šiltos. Kuomet lova visukuo uždengta, ant lovos ir paduškų uždėk gražią užklotę kokio lengvo materiolo. Jos lengvai išskalčos ir nebrangios. Patartina visuomet turėti dvi užklotes ir lovos visuomet bus švarios.

— F. L. I. S.

Kas Yra Bučkis?

Į šį įdomių klausimą vienas išminčius taip atsakė:

Saldžiausias vaisius meilės medyje.

Dalykas, kuris vienam žmogui neturi jokios vertės, bet dviejų žmonių yra labai mėgiamas.

Vaiko teisė, mylinčių privilegija, tėvų pareiga ir apsimetėlio kaukė.

Kaž kas tokio, ko negalima duoti nepaėmus ir ko negalima paimti nedavus.

Kaž kas kur dvi galvos yra labiau patenkintos negu viena.

Permaža del vieno, per daug del trijų, ir visai užtektinai dviem.

Saldžiausias garsas visose kalbose.

Lupų perkunas, kurį lydi akių žaibai.

Jei jį suteikia graži mergelė, jis yra šiltas medus, kuris yra pilamas stačiai į gerklę.

Maistas, kuriuo maitina meilės liepsną.

Taikos ženklas nedideliame šeimos kare.

Klaustukas meilės literaturoj.

Migdolas, kuris pasotina širdies badą.

Nuodėmės prologas.

Aforizmams nesibaigiantti tema:

Amerikos Didžiausi Miestai.

Kad nors Penkioliktas Dešimtinis Cenzas yra vienas iš didžiausių statistinių darbų, ti kima, kad milžiniškas darbas bus į gerą laiką užbaigtas. Gyventojų suskaitymo ir žem dirbystės statistinis darbas be veik užbaigtas. Kaip tik greit suskaitytojų darbas bus užbaigtas įvairiose vietose skaitlinės tų miestų ir miestelių, apskričių ir valstijų buvo išduotos. Praeityje ilgiausias laikas praėjo pirm negu skaitlinės iš Washingtono išduotos.

1920 metais trys miestai Suvienytose Valstijose turėjo suvirš milijoną gyventojų, tie miestai: New Yorkas, Chicago, ir Philadelphia. Bet šiais metais prie tų galima pridėti Detroitą ir Los Angeles įšoko į dešimtą vietą iš penktos vietos, ir Baltimorė pralenkė Bostoną. Dešimts didžiausiu miestų turi suvirš 3,000,000 daugiaus gyventojų.

New Yorkas turi 6,958,000 gyventojų.

Shicago, Ill. turi 3,550,000 gyventojų.

Philadelphia, turi 1,962,000 gyventojų.

Detroit, turi 1,565,000 gyventojų.

Los Angeles, turi 1,232,000 gyventojų.

Cleveland, O., turi 901,500 gyventojų.

St. Louis, Mo., turi 817,000 gyventojų.

Baltimore, Md., turi 772,000 gyventojų.

Bostonas turi 770,000 gyventojų.

Pittsburgh, turi 664,000 gyventojų.

San Francisco turi 662,000 gyventojų.

Buffalo, N. Y. turi 573,000 gyventojų.

Milwaukee turi 569,000 gyventojų.

Washington, D. C, turi 486,000 gyventojų.

Minneapolis turi 462,600 gyventojų.

New Orleans turi 452,000

Cincinnati turi 449,000 gyventojų.

Newark N. J. turi 440,000 gyventojų.

Kansas City turi 400,000 gyventojų.

Seattle, Wash. turi 382,000 gyventojų.

Indianapolis turi 364,000 gyventojų.

Atlanta, turi 360,000 gyventojų.

Rochester ,turi 325,000 gyventojų.

Denver, Colo., turi 320,000 gyventojų.

Portland, Ore., turi 299,000 gyventojų.

Houston, Tex., turi 290,800 gyventojų.

Toledo, Ohio, turi 290,700 gyventojų.

Columbus, O., turi 286,000 gyventojų.

St. Paul, Minn. turi 271,000 gyventojų.

— F. L. I. S.

Žmonai Meilužis — Vyrui Kalėjimas.

Prieš kurį laiką Pasvalės valščiaus, Ragujų kaimo gyventojus Petrą Vaičekonį ir Joną Pavilionį atbėgo šaukdamas basas ir be kepurės jų kaimynas Jonas Šienauskas ir pranešė, kad jo namuose užpuolė jį ir jo žmoną trys plėšikai ir atėmė iš jo 80 litų pinigais; jam pavykę pro langą pasprukti; o žmona likusi kieme plėšikų mušama. Pavilionis ir jo darbininkas Kazys Bedulis, Šienausko lydimi, tuojau nuėjo į Šienausko namus, tačiau plėšikų nerado, bet nerado ir Šienauskienės. Bute buvo paprasta tvarka. Pavilionis, Bedulis ir truputį vėliau atėjęs Kazys Vaičekonis paieškojo, žibintuvu šviesdami, trobose ir apie trobas Šienauskienės, bet jos nerade ir patėmyję kieme kraujo dėmes, nuėjo namo. Išaušus rytui jie vėl atėjo į Šienausko namus, jį patį rado išėjusį su pranešimu į Pasvalio policiją ir purvinoj kaimo gatvelėje, arti Šienausko namų, rado Šienauskienės lavoną. Nuėjęs į Pasvalio policiją papasakojo kaip virš aprašytą, nurodęs, kad jis rytą rado savo žmoną nebegyvą kaimo gatvėj.

Savo žmonos nužudyme Šienauskas pareiškė įtaręs savo kaimo gyventojus: Kazį Tarvydą, Rapolą Murniką, Petrą ir Juozą Banelius, Igną Selelionį ir Antaną Juselną.

Padarius kriminalinės policijos valdininkams vietos ir lavono apžiurėjimą, prieita išvados, kad Šienauskienės ne galėjo niekas kitas, kaip tik jos vyras nužudyti. Po to valdininkai apžiurėjo patį Šienauską ir jo tuo metu dėvimus rubus ir rado, kad pas jį marškiniai apsivilkti atvirkščiai — priešakiu į užpakalį ir priešakinė marškinių dalis ir kiti jo rubai kruvini ir purvini. Pagaliau prisipažino savo žmoną užmušęs ir papasakojo štai ką: su žmona jis gyvenęs jau 10 metų — nelaimingai; žmona mėgdavusi įsigerti su kitais vyrais lytiniai ištvirkauti, turėjusi nuolatinį meilužį — kaimyną Kazį Vaičiukonį; turimais trimis vaikučiais nesirupinusi. Kuomet jis jos tokį ištvirkavimą jai išmėtinėjęs ,tai jį sumušdavusi, liepdama atsigulti ir susirišdavusi. Jis su vaikučiais gulėdavęs gričioje, o jo žmona kamaroj. Vieną vakarą Kazys Vaičekonis atėjo į kamarą ir žaidė... su žmona, kuomet jis išėjo, tai ji atėjusi į grinčią. Jam vėl padarius žmonai pastabą, ji sudavusi jam per veidą, išmėtinėdama, kad jis jai netinkąs neužganėdinąs, vaikų visai nemylinti, nes jo jie esą ir sugrįžusi savo kamaron. Neužilgo ji iž savo kamaros išėjusi oran. Tuomet jis keršto jausmo ir nerimo apimtas irgi išėjo oran, paėmęs baslį ir smogė stovinčiai prie klėties durų žmonai per galvą, ir ji nugriuvusi, tačiau atsikėlusi, nubėgo prie tvarto ir vėl nugriuvo. jis pribėgęs prie jos dar du kartu smogė tuo pačiu basliu per galvą. Įsitikinęs, kad žmona jau nebegyva, jis nuvilko ją į gatvę ir ten pametė, o jos galvą rankomis apdrabstė purvais. Išsigandęs savo padaryta darbo ir atsakomybės už jį sugalvojo pranešti, kad tai padarė plėšikai ir su tikslu jis tą pat vakarą nubėgo rėkdamas pas kaimynus, o sekantį rytą į policiją. Eidamas į policiją jis pamatė, kad jo marškiniai ir kailiniai kruvini, todel jis juos plovęs upelyj ir tepęs purvais. Už savo nors neištikimos žmonos užmušimą, Panevėžio apygardos teismas, nubaudė jį 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimu.

Mes Inšurinam

Apdraudžiam

NAMUS nuo ugnies ir vėtros

RAKANDUS, PIANUS, ir RADIOS, BRANGENYBES Auksinius ir Deimantus.

AUTOMOBILIUS ir TROKUS, Visoj srityj apdraudos. LANGUS,

KAILINIUS Fur Coats ir DRABUŽIUS,

NAUJAI NAMUS STATOMUS, Building Construction VISOKIŲ KITŲ RUŠIŲ APDRAUDA — Insurance.

Musų insurance — apdraudos skyrius visuomet stengsis suteikti teisingą ir greitą patarnavimą. Taipgi pagelbės sutvarkyti jusų insurance — apdraudos reikalus be jokių kaštų ir atsakomybės tamstoms.

Mes atstovaujame sekančių kompanijų: Royal Insurance, Aetna Life and Casualty Co., ir kitų kompanijų, kurios yra priežiuroj Illinois valstijos. Esame nariais Board of Underwriters ir taipgi po Bond Kaucija.

S. P. Kazwell & Co

Insurance Skyrius

2839 W. 63rd Street

Telephone Republic 8899.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Telephone Calumet 3277

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Musu Žodis Idejos Draugams

Atsišaukimas į A. L. T. S. organizacijos narius ir visus geros valios lietuvius.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros VIII-me Seime Bostone 1922 metų, dėka iniciatyvu gerb. V. K. Račkausko (tuo laiku ALTS Prezidento, dabar Lietuvos Respublikos Gen. Konsulo vakarų Afrikoje) tapo įsteigtas Lietuvių Politinis Iždas arba autonominėms teisėms nuo ALTS organizacijos Liet. Pol. Iždo Komitetas. Tikslai įsteigto Liet. Pol. Iždo K-to buvo ir tebėra labai svarbus ne tik Amerikos lietuvių tautiniams interesams, bet ir Lietuvai, kuri tais laikais vos tik buvo atgavus nepriklausomybę.

Svarbiausiais Liet. Pol. Iždo Komiteto tikslais ir uždaviniais buvo propaguoti Amerikoje lietuvių tautinį veikimą, remti Lietuvoje besikuriančias politiškas organizacijos valstybingumo tikslais, reprezentuoti Amerikos lietuvius Amerikoje tarpe politiškų amerikonų grupių ir per jas teikti moralę pagelbą naujai Lietuvos valstybei; leisti politiškos propagandos raštus ir šelpti Lietuvoje organizacijas ir Komitetus, ypatingai, Lietuvos šaulius ir Lietuvos valsiečių-liaudininkų sąjungą, kovoje prieš lenkų atakas etc.

Pirmais dvejais metais, Liet. Pol. Iždo Komitetas susidedąs iš: Gerb. Dr. Drangelio, K. S. Karpavičiaus, V. M. Čekanausko, S. E. Vitaičio, S. Mockaus, K, Vilko, pirmininkaujant Dr. K. Drangeliui, Liet. Pol. Iždo Komitetas nuveikė didelius darbus, Lietuvos valstybiniams reikalams ir Lietuvoje politinių organizacijų paramai sukėlė arti 10 tukstančių dolerių. Tais laikais Liet. Pol. Iždo Komitetas buvo aktingas ir savo darbais žymiai daug naudos padarė Lietuvai ir kartu lietuvystei, ypač politinės propagandos Amerikoje. Taipgi pasiuntimu delegacijų į Washingtoną pas J. V. Amerikos Senatorius su Memorialais, dalyvavimu laidotuvėse J. V. Amerikos mirusio Prezidento Hardingo, keletu atžvilgių: pasiuntime delegacijos į Arlingtono kapus Washingtone, uždėjimui gėlių vainikus ant Kapitono Harrisono kapo, Jo pagerbimui už pasitarnavimą Lietuvai laike kovų su Bermontininkais ir raudonarmiečiais. Taipgi atlikta daug visokių kitokių kilnių propagandinių darbų kurie turėjo ir tebeturi didelę reikšmę Lietuvai ir kartu Amerikos lietuviams.

Lie. Pol. Iždo Komiteto pastangomis, tapo surengta keletas maršrutų iš Lietuvos atvykusiems organizacijų veikėjams ir net Lietuvos buvusio Seimo nariams. Taipgi L. P. Iždo K-tas yra parėmęs Vilniaus lietuvių organizacijų, Mokslo ir Kulturos Draugijų tautinius ir kulturinius darbus ir politišką Vilniečių veikmą lenkų okuapcijoje. Del vietos stokos laikrašty, sunku suminėti visus nuveiktus L. P. Iždo K-to kinius tautos labui darbus negalima. Čia norime tik trumpai pastebėti, kad šis ALTS organizacijos įsteigtas autonominis L. P. Iždo K-tas su pagelba Amerikos lietuvių, yra daug pasidarbavęs lietuvystei Amerikoje ir Lituvoje; taipgi, primenant L. P. Iždo K-to veikimą, negalima apsilenkti nepaminėjus Amer. liet. veikėjų, atliktus darbus L. P. Iždo Komitete, nes tik per jų pasišventimą, šis Komitetas valiojo tiek kilnių darbų nuveikti.

Liet. Pol. Iždo K-to rėmėjai.

Amerikos lietuviai, kolonijų veikėjai, kurių del stokos vietos laikraštyje vardus negalima suminėti, tačiau rėmėjų L. P. Iždo K-tas turėjo labai daug visose stambesnėse lietuvių kolonijose; ypatingai inteligentai nemažai prisidėjo su savo raštais ir net gausiomis aukomis, kaip tai: Chemijos Inžin. Pijus Žiuris, Adv. St. Kodis, Dr. A. Zimontas, Bankininkas Ellias, A. B. Strimaitis, A. Ivas, J, Tareila, K, J. Paulauskas ir daug kitų žymių veikėjų tautinės srovės Amerikoje.

Bet dėja, Liet. Pol. Iždo K-tas tarpe 1925-28 metų, tai yra, periode trijų metų mažai veikė. Priežastis to netenka aiškinti, vienok yra faktas, kad kilnus L. Pol. Iždo K-to darbai buvo veik likviduoti. Tačiau ALTS XV-me Seime Bostone 1929 m. Liet. Pol. Iždo Komitetas pėrorganizuotas vėl atgaivino savo vikimą ir jį pastatė konstruktyviu, netasižvelgiant į labai pasunkėjusią ekonominę padėtį Amerikoje ir nepaprastą apatiją Amerikos lietuvių visuomenei. Liet. Pol. Iždo K-tas atnaujino savo politinį tautinį vekimą ir jį tęsia kiek sąlygos leidžia.

Laike 1929-30 metų periodo, L. P. Iždo K-tas yra išleidęs nemažai propagandos Vilniaus Vadavimo reikalų Amerikoje, taipgi kiek išgalėjo materialiai šelpia Vilnijos lietuvių politinį ir kulturinį veikimą. Šį metą Liet. Pol. Iždo K-tas mini Vytauto Didžiojo 500 metų Jubilejų išleisdamas tam tikslui Vytauto Jubilejinius ženklelius ir juos platina tarpe Amerikos lietuvių, gi gaunamą pelną už Vytauto Jubilejinius ženklelius skiria Vilniaus vadavimo politiniai propagandai ir šelpimui lietuvių kulturinių įstaigų (Mokyklų) okupuotuose Lietuvos kraštuose po Lenkija.

Trumpai sakant, Liet. Pol. Iždo Ko-tas dirba kiek sąlygos leidžia ir yra pasiryžes kilnius tautinės politikos darbus dirbti ir ateityje. Todel, MES LIET. POL. IŽDO K-TO nariai šiuomi atsišaukiame į ALTS. organizacijos narius ir visus geros valios lietuvius ir prašome Jųs gerb. idejos draugai Sandariečiai ir visi lietuviai, prašome padėti mums dirbti tautiškai politinį darbą. Kviečiame kiekvieną Sandarieti, ypatingai kolonijų veikėjus ir inteligentus remti musų užbrieztus tikslus lietuvystės labui, ypatingai Vilniaus vadavimo politinės propagandos labui.

Svarbiausiu musų pageidavimu yra dabar platinimas Vytauto Didžiojo Jubilejinių ženklelių. Svarba yra tame, kad šį metą spalio 27 d. sukanka lygiai 500 metų nuo musų garbingo protėvio ir karžygio Vytauto mirties. Kadangi musų supratimu, paminėjimas Vytauto Jubilejaus yra svarbus istoriniu, tautiniu atžvilgiu ir, kadangi Vytauto Didžiojo Jubilejinių ženklelių platinimo tikslas yra netik pagerbimas garbingo musų protėvio, bet svarbus dar ir tuomi, kad už ženklelius sukeltas kapitalas skiriamas Vilniaus vadavimo propagandai ir Vilnijos krašto lietuvių švietimo kulturinėms įstaigoms-mokykloms paremti bus sunaudotas.

Turint omeny šiuos musų tautinius patriotingus tikslus, mes prašome gerb Sandariečius ir visus geros valios lietuvius patrijotus padėti mums realizuoti virš nurodytą tikslą. Be Tamstų pagelbos, be lietuvių visuomenės paramos ir prisidėjimo, Liet. Pol. Iždas neįstengs teikti paramą musų viengečiams lenkų okupacijoje. Tik gaunant jusų bendros politikos idejos draugai paramą, Liet. Pol. Iždo komitetas atliks jam paves tas pareigas del tautos ir Lietuvos valstybės labo ir del labo Amerikos lietuvių reprezentavimo politiškam veikime Amrikoje.

Mes esame įsitikinę jog kiekvienas Sandarietis ir kiekvienas geras lietuvis suprantąs savo tautines parei gas, įvrtins musų atsišaukimą ir tuojaus ateis mums į pagelbą. Taipgi, esame įsitikinę, kad kiekvienas "Sandaros" skaitytojas, bendro politinio idealo draugas, neignoruosite musų atsišaukimą, bet savo kilniu idealo sielos balsu atsiliepsite.

Su aukšta pagarba.

Liet. Pol. Iždo K-tas:
V. M. Čekanauskas, pirm.
P. A. Dėdynas, sekrt.
D. Pivarunas, iždi.
Vice-Pirmininkai:
V. Alksninis,
B. Vedeikis,
P. Banionis,
J. Virbickas.

BINGHAMTON, N. Y.

Binghamtoniečiai rengiasi išpidyti ALTS. Seimo Tarimą. Ir kiti įvairumai.

inant ALTS. Seimo nutarimu, kad kiekviena kuopa šiais metais surengtų bent po vieną parengimą Centro naudai, tad 64 kp. yra nusistačius suerngti pikniką, pakol dar oras nevėsęs kurio pelnas bus skiriamas Sandaros Centrui. Beto, pasižadėta nupirkti šėrų, tik dar nežinoma kuopa ar atskiri asmenys pirks.

Pereitą savaitę vienas iš musų žymesnių veikėjų, A. Lepa turėjo operaciją ant "tonsilitis", bet paskutiniu laiku jis jau pradeda sveikti ir tuojaus žada pasidarbuoti Sandaros labui. Linkėtina jam kogreičiausiai pasveikti.

Teko girdėti nelabai maloni naujiena, butent: P. Kastravickas-Stribling nutarė apleisti "nekaltujų" bernelių draugiją. — reiškia, apsivesti. Well, jeigu taip Dievo skirta, tai nieko nepadarysi. Su šiuo įvykiu mes neteksime vieno gero draugo, o tajerių kompanija kostumerio, nes sumažės "tripai" į Scrantus.

Mes gi likę vingugiai pasistengkime, kad musų draugija daugiu nemažėtų. Nors, tiesa, randasi dar vieans karštakraujis, kaip S. Č., kuris gali irgi tą šposą iškirsti, bet mes jį pasistengsime nuo to sulaikyti. Tur but ar ne prisieis iškasti ant Scrantono vieškelio gili grebė, kad su savo Hudsonu negalėtų pervažiuoti. Tai bus geras vaistas ir tas "nekaltų" bernelių draugijai išeis ant naudos.

— **Perkuno vaikas**

Brooklyn, N. Y.

uMsų "didžiumos" arba 83 kp. galvočiams dugnas iškrito.

Tik galvokite — nemokėjo už birželį, liepos ir rugpiučio mėnesius, ir patys save suspiendavo, ir vietoje užsimokėti užvilktus mokesnius, kad buti gerame stovyje, musų "išmintingieji" pareikalavo nuo SLA. sugrąžinimo pinigų? Juk visose draugijose yra vienoda tvarka — neužsimokėjai per tris mėnesius, tai susirgęs ar numiręs gali pasišvilpti. Dabar jau ir musų "raudonoji" 83 kuopa klausimą stato, kas bus esant suspenduotiems? Kuopos vadai ramina, kad viskas bus gerai — galite sirgti ir mirti, busit palaidoti.

"Draugo" M. Bacevičiaus, "didžiumos prezidento" laiškas, tilpęs "Tėvynės" num. 36 mus visus "susipratusius" verdančiu vandeniu apipylė. Mes save skaitėmės "teisėta didžiuma," o mųs advokatai užgynė mums bent kokius "manifestus" (įsakymus) savo vardu leisti arba nuo kuopų mokesčius priimti — nes neturime čarterio nė iždininko, nors Meldažio salėje jie vienbalsiai "išrinkti" tapo. Aš galvoju, kad mųs advokatai tiktai fulina mus — laimėsim, laimėsim, tiktai pinigų daugiau duokite — o nariai aukokite aukų bylai prieš savo organizaciją.

Musų 83 kuopa svarstė net paimtą advokatą atėmimui kuopos pinigų nuo Centro ir pažadėjo "laimėti" kaip "indžiankšiną."

Advokatai paprastai ima nuo visokių prasikaltėlių pinigus vis žadėdami "laimėti"... bet taškas. Dar ko gero ir mano korespondencija į "Tėvynę," kaip "musų didžiumos prezidento.'

Beje, abudu "bulėtinai" yra verčiami į anglų kalbą parodymui teisėjui... nes seniems Susviienijimo nariams negalima tikėti.

"Laisvė" kaipo musų "organas" tyli.

83 Narys.

Sandinavian-American Linija

Scandinavian-American Linijos didysis laivas "OSCAR II" pasiekė New Yorką sekmadienyj, rugpiučio 31 d., su 400 pasažierių, tarp kurių buvo ir sekanti lietuviai, kurie grįžo po keturių mėnesių viešėjimo Lietuvoje:

Ona Ambraziutė, Waterbury, Conn.
Cecilia Bukauskaitė, Brooklyn, N. Y.
Michael Boublis, Arlington, N. Y.
Ona Bataikienė, Worcester, Mass.
Annie Bataikiutė, Worcester, Mass.
Teofila Biudrevičienė, Linden, N. J.
Charles Garijonas, Chicago, Illinois.
Katarina Guzikas, Brooklyn, N. Y.
Ona Gajdzis, Jersey City.
Jonisas Bronic, Brooklyn.
Antanas Jonisas, Brooklyn.
Pr. Jankus. Pittsburgh, Pa.
Annie Kisielius, Kingston, Pa.
Domicielė Kasiutas, Pittsburgh, Pa.
Nick Klimas, Chicago, Ill.
Nick Klimas, Chicago, Ill.
Vincentas Klimas, Chicago, Ill.
Povilas Klimas, Chicago, Ill.
Povilas Masiokas, Chicago, Ill.
Massey Moteus, Chicago, Ill.
Adele Massey, Chicago, Ill.
Edvardas Massey, Chicago, Ill.
Juliana Mickus, Brooklyn, N. Y.
Pet. Margolis, Shenandoah, Pa.
X. Misiukeviečienė, Worcester, Mass.
Juozas Mikas, Richmond, Mich.
Leokadija Petkaitė, Brooklyn, N. Y.
Anastazija Palujanskas, Baltimore, Md.
Juozas Palujanskas, Baltimore, Md.
Salomėja iVelis, Brooklyn, N. Y.
M. Vysniauskienė, Brooklyn, N. Y.
Alg. Vysniauskas, Brooklyn, N. Y.
Fr. Zuikis. Bayonne, N. J.

Tos pačios linijos laivas "Frederik VIII" apleido Kopenhagą rugpučio 28 dieną, ir pasiekė New Yorką rugsėjo 7 dieną su didžiausiu skaičium lieutvių keliautojų iš Lietuvos, kurie atvyko iš Klaipėdos.

Old Country Club Brewery
P. BAUMILA, Sav.
Išdirbu visokios rušies toniką ir pristatau į visokius parengimus. Taipgi ant pareikalavimo pristatau ir į kitus miestus.
118 Bay State Road
Telephone 23968
METHUEN, MASS.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Ceder 6771

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atskirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

Tel. Park 4019
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcestery gėlių laikytojas. Laidotuvių vainikai, vestuvių bukietai, prieinamomis kainomis 50-29
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS
Telefonas: Park 7984

Naujausi
TEATRAI

Atgimimas
4 aktų tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 7 vyrai, 2 moterys. 50c
Divorsas
3 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoj. Lengva statyti. Lošia 6 vyrai, 4 mot. ... 50c
Palangos Ponaitis
3 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoj. Lošia 4 moterys, 7 vyrai 50c
Šventadarbiai
Vieno akto tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 3 m,, 1 vyrai. 25c
Žemės Rojus
3 veiksmų komedija iš Amerikiečių gyvenimo. Lošia 5 vyrai ir 4 moterys 50c
DU BAILIU — 1 akto komedija. Lošia 2 moterys, 3 vyrai 15c
"KRYŽIOKAS" — 2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrai 15c
GRAFAS KAIMIEČIO BERNU — 6 aktų komedija. Lošia 9 vyrai ir 3 moterys 25c
RYTŲ PILIS — drama 5 aktuose, Lošia 9 vyrai, 5 moterys ... 35c
UŽKEIKTA MERGELĖ — 4 aktų pasaka. Lošia 5 v., 2 m. 15c
REIKALAUKIT DABAR!
"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Telefonas South Boston 1058
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas ir Juozas Kapočiunas Savininkai.
Studebaker — Erskine
Sales Room, 549 East Broadway
Servce Station, 1 Hamlin St. and Eighth St.
SOUTH BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777
Stubos Telefonas So. Boston 1463-J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Parduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kaina. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius. O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
258 Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4486

Mikas Yozavitas

"Birutės" choro vedėjas.

Po visą musų plačiąją Chicagą pereitą sąvaitę pasklido gana įdomi ir kartu džiuginanti žinia, butent, visiems žinomas pijanistas M. Yozavitas tapo pakviestas užimti vadovavimą "Birutės" choru. Kadangi tai nepaprastas įvykis musų muzikų tarpe ir kartu yra garbė bile muzikui užimti tokią svarbią vietą, kaip Birutės vedėjo, taigi bus neprošalį pakalbėti apie p. Yozavitą, jo gabumus ir kokią rolę jis lošia, kaip muzikas bei asmuo musų kasdieniniame gyvenime.

M. Yozavito darbuotė .

Tapus kom. St. Šimkui Birutės choro vedėju, regis 18-tais metais rašančiam buvo ta laimė, tame laike buti raštininku ir, žinoma, vajus ėjo sudaryti didelį chorą ir štai, per vieną repeticiją pasirodo jaunas vaikinukas. Gi užklausus vardo, atsakė 'Yozavitas.' Kadangi jo mama jau persiskirus su šiuo pasauliu, buvusi didelė veikėja lietuvių draugijose, taigi lengva buvo spręsti, kad tai buta jos sunaus, kurį p. Šimkus pasodino prie baritonų ir prasidėjo jo taip sakant pirmas lietuviuose pasirodymas. Vėliaus baigė aukštesnę mokyklą ir, po keletos metų, užbaigė American Conservatory pijano skyrių su pagirimu.

Scenoje.

Pirmas pasirodymas scenoje p. Yozavito buvo "Vestuvėse" ir vėliaus "Šventoji Naktis" ir akompanuodavo solistams. Vėliaus tapo išrinktas Birutės finansų raštininku ir paskui pirmininku. Ką turėjo tais laikais p. Yozavitas nukentėti, tai sunku aprašyti. Mat norėta sudraskyti Birutės chorą; iš vienos pusės bolševikai — iš kitos kun. Bumša smaugė. Tečiaus nors ir jaunas budamas, žinojo kaip atlaikyti keblumus ir visuomet su Birute arti stovėjo. Atvykus aVnagaičiui Chicagon, stojo su juo kartu darbuotis ir vėliaus maršrutavo po visas Amerikos lietuvių kolonijas, skindamas sau užtarnautus liaurus.

Ir vėl su Birute.

Pagrįžęs pernai rudeniop į Chicagą pirmiausia atėjo prie Birutės, nors jau tik keletą rado savo sądraugų. Tečiaus visi žinojo Yozavitą ir štai atidarius sezono reeticiją prie pijano kur užimdavo garsus vedėjai, kaip Petrauskas, Šimkus, Sarpalius ir Pocius, mes turėjome progą matyti p. Yozavitą, kuris su Birute užaugo. Visi choristai pasveikino savo naują vedėją gausiais aplodismentais, taip sakant atidarė savo širdis, pasižadėdami remti ir su juo darbuotis ir pasakęs keletą žodžių į chorą, pradėjo pamoką.

Atatinka vietai.

Birutės valdyba, kaip visuomet taip ir dabar, pasistengdavo gauti kuogeriausius vedėjus, tečiaus šį kartą tai negalėjo geresnį darbą atlikti, kaip paskirdami p. Yozavitą, nes jis žino Birutės sielą ir kartu chiagicečių. Jis populiarus ir visų mėgiamas žmogus, o geriausia jo ypatybė, tai kad jis yra vienu iš geriausių musų pijanistų šiandien scenoje . Pilnai tikiu, kad p. Yozavitas gaus pilną paramą, kaip nuo choristų, taip ir nuo Birutės publikos. inkime Birutei ir jaunam vedėjui pasisekimo.

D. M.

Margučio radio valanda

Kas ketvirtadienį iš WHFC stoties Ciceroj, Margutis kartu su Budriku duoda radio koncertus. Margučio radio koncertas atsibuna nuo 7:30 iki 8 val. vakare. Chicagos ir apielinkės lietuviai klausosi tų koncertų jau antras mėnuo. Margutis tęs programus iki spalių mėnesio.

Pradžioj spalio, Margutis ir p. J. Olšauskas išvažiuoja su koncertais į Rytines valstijas. Gryž apie pavasarį.

SLA. komedija Margučio naguose.

Lietuvių Auditorijoj, Margutis stato nepaprastą komediją 28 rugsėjo. Visiems lietuviams bus begalo įdou pamatyti ką p. Vanagaitis išmargins. Jo duoti koncertai visados įneša ką nors naujo į musų beturtį teatro repertuarą. Margučio, arba Vanagaičio parengimai perpildyti publika. Visi įdomaujasi ką dabar naujo duos. Ir statymas SLA komedijos, yra kas tai nepaprasto. Niekam į galvą neatėjo tokia kombinacija, tuo tarpu p. Vanagaitis, sako, budamas Wilkes Barre, Pa., jau sugalvojo tą komediją.

Susirinkimas.

Susivienijimo Lietuvių Brolių ir Seserų mėnesinis susirinkimas bus sekmadienyj, rugsėjo 14 d., Dievo Apveizdos mokyklos svėtainėj, 3-me kambaryje. Kviečiame visus narius atsilankyti ir pasimokėti užvilktas mokestis. Taipgi atsiveskite nors po vieną narį prisirašyti į draugystę, kol dar iki 40 metų amžiaus yra priimami be įstojimo mokesties; vyrai ir motrys. Taigi geros valios lietuviai, naudokitės šia proga, nes ši draugystė yra nuveikus daug gerų darbų lietuvių tautai.

Juozas Blankus, pirm.

APVAIKŠČIOS VYTAUTO SUKAKTUVES.

18-ta kolonija apvaikščios D. L. K. Vytauto 500 metų sukaktuves, kurios bus spalio 26, Ashland Auditorijoj. Kitos kolonijos važiuos su automobiliais, o 18 gat. lietuviai pėsti. Taigi, kurie neturite automobilių, tai atvažiuokite gatvekarlais ir stokite į eiles ir kartu eisime visi į svetainę.

APSIVEDĖ.

Adomo Subačiaus sunus tėvams nežinant išsiėmė leidimą ir gyveno pas savo tėvus, o mergina pas savo. Tėvai sužinoję, kad jie turi "laisnį," privertė juos pasiimti šliubą bažnyčioje ir gyventi kaip priguli. Mat koki gudrųs šioj gadynėj vaikai. Jie abu yra lietuviai.

J. Blankus.

Goodman Teatras

Goodman Teatro fakultetas yra dabar pilnas. Diene Hubert, garsi šokių mokytoja, laikys šokių klesas. M. Gnosin yra mokyklos direktorius. Jo asistentu bus David Itkin.

P-lė Hubert yra daug mokinusi su garsiausiais pasaulio šokėjais, ir galima tikėtis, kad kuomet jos studentai pasirodys, jų šokis suteiks daug malonumo publikai. P. Hubert yra mokinusi Carl Schurz High School per šešis metus.

Taipgi Goodmano Artistų Trupė irgi bus neužilgo pilnai surinkta. Daugelis praeitų metų artsitų sugrįžo ir publika vėl galės gėrėtis jų puikiu vaidinimu. Tarp jų yra Harry Mervis, kuris puikiai pasižymėjo veikale "The Golem." Sugrįžęs irgi yra Ellen Roon, kuri veikale "Holiday" ėmė svarbią rolę, Katharine Krug, kuriai pasižymėjo tam pačiam veikale ir Lydia Languish rolėje veikale "The Rivals," ir daugelis kitų chicagiečiams gerai žinomų artistų.

Naujai įstojo William Brenton ir Paricia O'Hearn, kuri yra viena iš geriausių lnegvų rolių lošėjų.

Matomai, ateinantis sezonas Goodman Teatre bus labai įdomus.

Rep.

Naujoj vietoj

Jau savu laiku buvome minėję, kad ponia Milash persikėlė į naują vietą. Paprastai biznis perkeltas į naują vietą kiek nukenčia, bet visai kitaip yra su p. Milašienės bizniu. Naujoj vietoj ji jau pasidarė daug naujų kostumerių ir taip pat palaiko ir senuosius, kas ir padidina jos biznį. Naujoji vieta yra labai puikiai įrengta, taip kad kiekvienam yra jauku į ją užeiti. ! !

P-nia Milash išdirbinėja pirmos rųšies saldainius ir turint reikalą, patartina prie jos kreiptis.

Rep.

Lietuviška skalbykla

(Laundry)

Metropolitan Wet Wash skalbykla-laundry, 6555 So. Kedzie Ave., kurios pirmininku yra p. V. Balanda, gerai progresuoja. Nors pastaruoju laiku biznis, abelnai imant, einasi nepergeriausiai, tačiau ši lietuviška įstaiga gerai progresuoja. Pastaruoju laiku joje dirba virš 20 žmonių ir manoma, kad trumpoj ateity dar reikės padidinti štabą. Mat ie moka patenkinti savo kostumerius.

Rep.

PAIEŠKOJIMAS.

KERBELIS Kazys, kilęs iš Pauliukų kaimo. Ieško tėvas Juozas.

KOLITA Jurgis, kilęs iš Kamėnų kaimo, Šetos valš., Ieško motina ir Mikas Keliauskas.

PUMPUTIS Juozas, kilęs nuo Radviliškio, gyvenęs Nanty Glo., Pa. Amerikoje apie 23 metai.

LEVANAS Ignas, Jono sunus, gimęs 1888 metais, kilęs iš Krakių valš., Pakarklių kaimo, Amerikon atvykęs 1910 metais, 1924 metais gyvenęs 124¼ West 18th Street, Los Angeles, Cal. Ieško brolis Balys.

BITLERIS Adomas, apie 40 metų amžiaus, 1913 metais gyvenęs pas J. Urboną, 191 C. ar E. Street, So. Boston, Mass.

ŠLIŽYS Baltrus iš Stirbučių kaimo, Platelių valš., Kretingos apskr. Amerikon atvykęs 1913 metais, gyvenęs Easton, Pa., tarnavęs Amerikos J. V. kariuomenėje, dabar neva gyvenąs New Yorko apylinkėse.

Ieškomi arba apie juos ką nors žinantieji maloniai kviečiami atsiliepti į.

LITHUANIAN CONSULATE,
Room 1904.
201 N. Wels St., Chicago, Ill.

Peoples Furniture Kompanijos Krautuvese

Geriausia Vieta Pirkti

Seklyčiai Setą

Nes Peoples Kompanija išdirbinėja juos nuosavoje dirbtuvėje, pritaikindami kiekvieno pirkėjo skonį ir parduoda tiesiog publikai už išdirbystės kainą, arba už pusę kainos kaip kitose krautuvėse. Todel del sutaupymo pinigų ir įsigijimo geresnio seto lankykite šias krautuves!

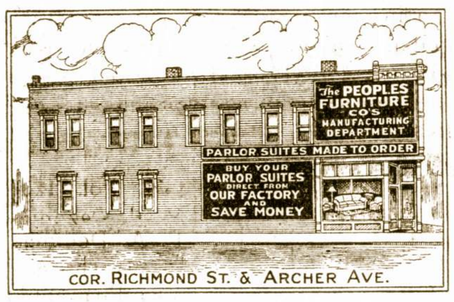

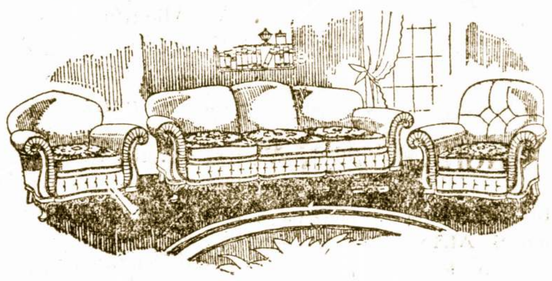

3-jų ir 2-jų šmotų seklyčiom setai, dengti su puikiu Jacquard yra verti ir kitur parsiduoda nuo $100 iki $200. Musų krautuvėse pirksite už, nuo

$49.50 iki $98.00

2-jų ir 3-jų šmotų seklyčiom setai, dengti su Mohair, Moquattee, arba Frieze, verti ir kitur parsiduoda nuo $225 iki $300. Musų išdirbystės kaina nuo —

$120 iki $175

2-jų ir 3-jų šmotų seklyčiom setai tikro raudonmedžio romai, rankom dailiai išpiaustyti ir nubaigti, apdengti pagal vėliausios mados su aukščiausios rųšies Mohair, Antique, Velvet, Frieze ir tt. Yra verti ir kitur parsiduoda nuo $275 iki $450. Musų išdirbystės kaina nuo

$150 iki $250

TURIME ŠIMTUS SETŲ DEL PASIRINKIMO

Lengvus išmokėjimus pritaikinam kiekvienam pirkėjui pagal norą ir išgalę.

SPECIALIUS UŽSAKYMUS IMAME IR GREITAI IŠPILDOME SU PILNU UŽGANĖDINIMU

Senus rakandus priimame į mainus su pirkimu naujų ir duodame didelę nuolaidą.

Niekuomet neklysite ir nesigailėsite pirkliaudami žinomose, didžiausiose ir atsakomingiausose Lietuvių Krautuvėse, todel lankykite Peoples Krautuves!

4177-83 Archer Ave., Brighton Parke CHIAGO, ILL.

2536-40 W. 63rd St. Marquette Parke CHICAGO, ILL.

T. M. D. KNYGOS

1. KEISTUTIS. Tragedija penkiuose aktuose. Iš Ansyk'o vertė Vincas Kudirka. Tilžėje, 1897 m., 101 pusl. Kaina 30c.

2. VANDUO ant ŽEMĖS, PO ŽEME IR VIRŠUJE ŽEMĖS. Parašė Rubakin, vertė Drugys. Chicago, Ill. 1900 metais, 52 pusl. Kaina 10 centų.

3. GEOLOGIJA. Iš Archibald Geike, vertė S. M. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 144, Kaina 25c.

4. PRANO VAIČAIČIO EILĖS. Plymouth, Pa. 1903 m., 47 p. Kaina 60c.

5. KAIP ŽMOGUS GYVENO ANT ŽEMĖS? Su paveikslais. Parašė S. M. 1903 m., 47 p. Kaina 10c.

6. CHEMIJA. Parašė Roscoe, vertė S. M. Su paveikslais. Plymouth, Pa. 166 pusl. Kaina 25 cent.

7. ŽEMĖS ISTORIJA. Su paveikslais. Parašė S. M. Chicago, 1904 metais, 54 pusl. Kaina 10 cent.

8. KAIMIEČIŲ KOVA SU PONAIS. Iš istorijos Parašė Varguolių Bičiulis. Plymouth, Pa. 1905 metais, 60 p. Kaina 10c.

9. ŽIVILĖ, Duktė Karijoto. Tragedija penkiuose aktuose, parašė V. Nagarnauskas, Plymouth, Pa. 1905 m. 118 pusl. Kaina ..... 35c.

10. VINCO KUDIRKOS RAŠTAI. Šešiuose tomuose. Su daugybe paveikslų ir piešinių. Tilžėje, 1909 metais. Kaina $10.00

11. PASKAITOS ir Biologijos ir Bakteriologijos. Su paveikslais. Parašė Dr. A. Garmus, Brooklyn, N. Y., 1912 m., 172 pusl. Kaina ..... 35c. Gražiuose audimo apdaruose ..... 75c.

12 JONO JONYLOS RAŠTAI. (Kun. Jono Žiliaus.) Trijuose tomuose. Tilžėj 1912 m. Audimo viršeliuose $1.50

13. A. STRAZDO RAŠTAI. Su autoriaus autobiografija ir paveikslu. Chicago, 1914 metais, 77 pusl. Kaina ..... 25c. Gražiuose audimo viršeliuose ..... 50c.

14. ŠIRDIS. Itališkai parašė Edmundo de Amici. Vertė M. Grigonis. Su daugeliu paveikslų Chicago, 1915 m., 362 pusl. Kaina $1.00

15. DVASIOS GYVENIMO MEKANIKA. Parašė Prof. Dr. Max Werworm, vertė literaturos sąrašą ir svetimus žodžus paaiškino Dr. A. Garmus ir A. Rimka. Su paveikslais. Chicago 1916 m. 148 pusl. Kaina 35c.

16. TEKNIKOS STEBUKLAI. Su daugybe paveikslų. Dviejose dalyse. Sulietuvino J. A. Chmieliauskas. Chicago, 1916 m., 142 pusl. Audimo apdaruose Kaina 50c.

17. DEŠIMTIES METŲ TAUTINĖ KULTURA LIETUVOJE. Parašė M. Šalčius. Audimo viršeliuose. Kaina ..... 50c.

18. KULTUROS ISTORIJA. Trijose knygose, su daugybe paveikslų. Vertė J. A. Chmieliauskas. Chicago, 1918. Puslapių 505. Kaina $3.00. Audimo viršeliuose $4.00

19. LIETUVOS ISTORIJA. Parašė M. Šalčius. Brooklyn, 1918, 97 pusl. Kaina ..... 50c.

20. LENKŲ SĄMOKSLAS LIETUVOJE. Su dokumentais, žemlapiu ir fotografijomis. Parašė M. Šalčius, Chicago, Ill. 1921 m. 994 pusl. ..... 60c.

21. KITAS KARAS. Atsišaukimas į žmonių protą. Parašė Will Irwin, vertė V. K. Račkauskas. ew York, 1917 m. su paveikslais ir braižiniais. 142 pusl. Kaina ..... 75c.

22. PSICHOLOGIJOS VADOVĖLIS. Parašė prof. G. Čelpanov, vertė J. Gedminas. Mokykloms ir savamoksliams. Su piešiniais. Kaunas 1922 m. 164 pusl. Kaina $1.00

23. KANDIDAS. Parašė Voltairė, vertė Karolis Vairas, Cleveland, O., 1922 m. 146 pusl. Kaina ..... 50c.

24. PASAULIO ISTORIJA. Parašė H. G. Wells. Vertė V. K. Račkauskas. Su žemlapiais ir braižiniais. Trys tomai (du jau dabar galima gauti), po $125

T. M. D. narai užsisakydami šias knygas per kuopų valdybas gaus jas už pusę čia pažymėtos kainos. Su užsakymais turi buti siunčiama ir pinigai.

Knygynai, skatyklos, knygų perkupčiai ir T. M. D. kuopos gauna šias knygas žymiai nupiginta kaina.

Užsakymus siųskite su aiškiu savo adresu :

Visus nurodytus T. M. D. leidinius galima gauti pas T. M. D. Knygių:

M. K. Šilius

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Telephone Calumet 3277.

Chicagoje

Bolševikų jormarkas SLA. 122 kuopoj

Pereitą sekmadienį, SLA. 122 kp. susirinkime bolševikai buvo nusistatę ant žut-but suardyti kuopos susirinkimą. Mat jie mokesčių daugiau nemoka ir yra suspenduoti. Bet jie ateina į susirinkimą tik trukšmą kelti. Vienas iš drąsuolių net isitarė, kad jie užsimokėtų, jeigu kuopa nesiųstų pinigų į centrą, arba siųstų į bolševikiška centrą. Pirmininkas pastebėjo, kad mes turime tik vieną centrą New Yorke ir apie kitus centrus nei kalbos negali buti ir, jei norite buti nariais, ir turėti balsą, tai pasimokėkite savo duokles, bet jie iš tokios pirm. kalbos tik juokus darė.

Tavorščiai buvo suplenavę suruošti kuopos susirinkime demonstraciją ir visi "didvyriškai išmaršuoti iš susirinkimo, bet, žiopliai pražiopsojo; — pirmininkas pergreit uždarė susirinkimą.

Juris pasilipęs ant kėdės pradėjo rėšt savo "didvyrišką,, spyčių. Bet maršalka, K. Petrauskas paprašė, kad draugutis sustoju ir apleistų svetainę. Tuomet tavorščiai apkibo maršalką ir norėjo iškelti "revoliuciją". Komisaro pamočnikas, Mikulėnas griebė už kedės, bet pasirodė vargšui persunki, kucmet jis pamatė, kad daug narių dar laukia pabaigos tos komedijos. Klapčiukas Šedeikis irgi pagriebes Petrausko kepurę norėjo pabėgti, bet nariai ji sulaikė.

Tai matote koki "nenaudėliai tie gegužiniai; neleido tavorščiams įvykinti revoliuciją 122 kuopoj ir turėjo išsiskyrs tyli nieko nepešę.

Irgi neišdegė.

Pora dienų atgal, draugučiai buvo surengę, toj pačioj svetainėj viešas diskusijas ir garsino, kad 122 kuopos veikėjai eis debatuot su tavorščiais. Žmonių susirinko apie pusantro tuzino ir ant galo vieni diskusavo per visą vakarą.

Musų veikėjai, kaip tai: pp. Kuizinas, Puida, Raila ir Vaišvila neatėjo ne delto, kad jų bijojo, bet delto, kad turi daugiau supratimo negu su pusgalviais eiti į argumentus. Patarlė sako: su plikagalviu nesipešk, o su kvailų neargumentuok.

—SLA. 122 Narys.

TOWN OF LAKE

Susirinkimas.

Rugsėjo 29 dieną, Joniškiečių Kulturos ir Labdarybės kliubas turėjo savo susirinkimą. Nariai buvo šaukti atvirutėmis, tai ir atsilankė pusėtinai. Kaip paprastai, pirm. atidarė sus. ir tapo perskaitytas ir priimtas protokolas. Šiame susirinkime įstojo 2 nauji nariai. Komisija išdavė raportą iš buvusio pikniko rugp.17 d., kur pasirodė, kad piknikas davė pelno $22.24 centus.

Raportas organiz. jaunuolių buvo nepylnas, nes tik vienas kom. narys dalyvavo sus., tad pranešė, kad mažai kas buvo veikta. Kom. ta pati palikta ant toliaus..

Atėjus rudeniui, nutarta surengti vakarą. Komis. išrinkta B. Barniškis, Jul. Povilaitienė ir M. Paukienė. Taipgi nutarta perkelti sus. į nedėldienius. Visų narių gera nuotaika. Kuomet tapo išmestas iš kliubo Klastauskas, už šmeižimą kliubo ir narių. Dabar likusieji sėdi ir tyli, arba visai nesilanko į susirinkimus.

Tik vienas nemalonus atsitikimas, tai kad sekr. pranešė, jog yra gauta bila iš "Vilnies" štabo, sumoje: $3.90 dar 1928 metų. Mat tais metais kliubas rengė vakarą ir "V." darė skelbimus. Sakoma, kad kliubo reng. komisija tais laikais užmokėjo "V." menidžeriui net $5.00 ir viskas buvo ramu ir niekas nieko nesakė, bet kuomet Klastauskas tapo prašalintas iš kliubo, tuomet atsirado ir bilos, kurios pagal komisijos pranešimą turėjo but apmokėtos. Taigi kliubui prisieis paieškoti tos pakvituotos bilos. Bet jeigu nerastų, tai tuomet, žinoma, neturint prirodymų, gali prisieiti turėti ir nesmagumų. Mat komunistai visuomet yra nedraugiški šiam kliubui ir kuomet jie tik gauna progą, jie stengiasi ką nors blagą padaryti.

Nariai tuomi labai pasipiktine.

— B.S.

Komunistų Slaptas Susirinkimas.

Negalėdami gauti $100.00 iš SLA. 63 kuopos, tapo sušaukta slaptas susirinkimas, kuriame dalyvavo kp. pirm. A. Macukeviče, nut. sekr. Kuosaitis, kas. M. Macukevičienė ir keleas kitų. Gauta iš "Vilnies" red. slaptas laiškas, kuriame įsakyta nesiųsti pinigų į centrą ir visokiais budais ardyti kuopą. Taipgi stengtis išgauti kuopos pinigus iš banko, kurių randasi apie $400. Taipgi įsakyta, kad tas viskas butų slaptai užlaikoma, nes kitaip nebus galima įvykdinti komunistų planai..

Kas-žin, ar nelaikas butų nariams sukrustie: sušaukti visų narių susirinkimą ir apsidirbti kartą ant visados, kaip kad kitos kuopos yra padarę.

— Narys.

Mirė žimus lietuvis E. Kareiva

Rugsėjo 6 dieną persiskyrė su šiuom pasauliu Edvardas Kareiva. Velionis yra gimęs Town of Lake, Chicago, Ill. Edvardas yra baigęs aukštesnius mokslus, De LaSalle Kolegijoj. Užbaigęs mokslą stojo pagelbėti tėvui jo vedamam biznyj, ir biznis sekėsi kopuikiausiai. Nors jisai buvo labai tampriai surištas su savo vedamomis pareigomis, bet visą atlikusį laiką pašvęsdamas platinimui ir kėlimui lietuviškų tautiškų idėjų, ir visuomet pasirodydavo kaip geras lietuvis patriotas.

Bet Edvardui susirgus, tėvai susirupino sunaus gyvybe ir išvyko į Texas, kad pagerinus jo sveikatą, bet ir tenai mažai kas gelbėjo. Gavo plaučių uždegimą ir 6 d. rugsėjo mirė St. Joseph ligoninėj, Rio Hando, Texas.

Velionis tapo parvežtas į Chicago, palaidotas rugs. 11 dieną. Laidotuvėse patarnavo graborius Eudeikis. J. Š.

SUGRĮŽO IŠ VAKACIJŲ

Šiomis dienomis sugrįžo iš vakacijų Peoples National Banko vice-prezidentas, p. John deGerald ir pradėjo savo pareigas eiti. Taipgi jis yra skelbimų ir abelnai spaudos įvarkytojas. Po vakacijų jaučiasi labai gerai. Rep.

KENSINGTON ILL.

Darbininkai grįžo į darbą

Sherwin Williams, kuri randasi prie 115-tos gatvės, rugs. 2 dieną pašaukė į darbą savo darbininkus, kurie nedirbo per 3 mėnesius.. Paprastai čionai dirba apie 400 darbininkų, bet pirmą dieną susirinko apie 1200 žmonių. Susirinkę bosai pasakė, kad mes grąžiname tik tuos, kurie pirmiaus čia dirbo.

Atrodo, kad laikai pradeda gerėti.

Sandaros 25-tos kp susirinkimas

Įvyk trečisadieny, rugsėjo 17 d., 8 val. vakare, Sandaros svetainėje, 3236 S. Halsted St.

Visi nariai butinai dalyvaukite, nes jau prasideda žiemos sezonas ir todel yra daug svarbių reikalų. Valdyba.

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Stebuklinga proga dėl poros pradėdančios gyvenimą. Puikus 4 kambarių rakandai kaip nauji; parlor setas $300 vertės; miegamo kambario setas $275 vertės; valgomo kambario setas $300 vertės; du 9x12 Wilton kilimai; lempos; breakfast setas; Coxwell kėdė; stalelis; veidrodis; paveikslai; sidabras, maži kilimai. Viskas už $475, arba parduosiu atskirai. 8228 Maryland Ave., 1-mas Apt., Phone: Stewart 1875.

SKOLINAM PINIGUS
$50.00 iki $30,000,00
Neimam Komiso iki $300.00
J. NAMON & CO.
Po Valstijos Priežiura.
6755 So. Western Avenue
Tel. Grovehill 1038

Phone Yards 5423
J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

GENERALINIS KONTRAKTORIUS

Statau namus, mažus ir didelius. Taipgi taisau senus. Permufinu į kitą vietą, ir duo du patarimus dykai. Prirengiu mortgičius ant namų.
A. KAIRIS,
4034 Archer Avenue
Tel. Laf. 6719

Universal Restaurant

Skanus Valgymai
Kepta Vištiena
750 W. 31st Stree
Netoli Halsted Street
A. A. NORKUS Sav.

REAL ESTATE, LOANS AND INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2505 West 63rd Street
Tel. Hemlock 0800.

Graboriai

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų patarnavimas
J. F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 So. Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 So. 49th Ct. Cicero.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

SUGRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Plačiai žinomi daktarai: Birutės pirm. Dr. Kliauga ir sandarietis Dr. Kella, sugrįžo iš atostogų ir pradėjo priimitinėti pacientus. Jie praleido atostogas pas pp. Augustinavičius prie Benton Harbor, Michigan. Ponai Augustinavičiai turi puikią ukę ir atostogininkai, sako turėję geras vakacijas. Rep.

GRABORIAI

Tel Commodore 1270
W. ADAMOVIČIA
LIETUVIS GRABORIUS
Pirmos Klasės Balsamuotojas ir Pigiausias Graborius visoj Chicagoj.
Patarnauja dieną ir naktį

S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas.
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

Tel. Yards 1138
Stanley P. Mazeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago.

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 S. Halsted St. Chicago.
Telephone Victory 1115

Patarnauju laidotuvėse visose miesto ir miestelių dalyse
Moderniška koplyčia veltui.

J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje.
Laidotuvese patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todel, kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.
Ofisas: 668 West 18th Street,
Telephone Canal 6174
Skyrius: 3238 S Halsted St.,
Tel. Victory 4088

Phone Boulevard 5203
I. J. ZOLP
Graborius
Privatiškas Ambulansas
Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ar naktį
1646 West 46th Street
CHICAGO, ILL.

ADVOKATAI

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

Phone Franklin 2460
Leonas S. Mikelonis
ADVOKATAS
10 South La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 So. Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

A. A. ŠLAKIS
ADVOKATAS.
Ofisas vidurmiestyj
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Corner Washington and Clark Sts.
Ofisc Tel. Central 2978
Namų Telefonas Hyde Park 3395

Mieste Ofisas.
139 N. Clark St., Room 1909-1912
Telephone Randolph 3369
Tiktai pagal susitarimą.
JOSEPH W. GRIGAL
ADVOKATAS.
1579 Milwaukee Avenue
Room 202
Tel. Humboldt 5586
Namai: 5001 Berenice Avenue.
Telephone Palisade 4253

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 S. Ashland Ave., 2nd
Telef. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9728

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas.
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telfonas Canal 2552
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vakare,
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

A. A. OLIS
ADVOKATAS.
11 S La Salle St., Room 2001
Telephone Randoph 0331 — 0332
Val. nuo 9 ryto iki 6 v. v.
3241 South Halsted
Telephone Victory 0562
Vakarais: utarnikais ir Pėtnyčios.

DAKTARAI

Tel. Drexel 6323
Dr. S. Zmuidzinas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 Dorchester Ave.
CHICAGO, ILL.
Valandos: nuo 8 iki 10 ryte ir nuo 6 iki 8 vakare.

PRANEŠIMAS
Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Persikėlė į naują vietą po num. 1545 W. 47th Street
Šalim Depositorių banka skersai nuo Peoples banko arti Ashland Avenue.
CHICAGO, ILL.

Telefonas Grovehill 3262
Dr. A. G. Rakauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2433 West Marquette Road
Nuo 9 — 12 val. ryto. Nuo 2 val. iki 5 ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Seredomis nuo 9 — 12 val. ryto
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. Victory 3687
DR. J. P. POŠKA
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 3133 So. Halsted Street
Valandos: nuo 9 iki 12ryto ir nuo 7 iki 9 vakare, apart antradienio ir šeštadienio.
Res.: 6504 So. Artesian Avenue
Phone Hemlock 2374
Valandos nuo 3 iki 6 po pietų antradieniais ir šeštadieniais nuo 3 iki 9 valandos vakaro.

Phone Pullman 8484
DR. J. ETERNO
PHYSICIAN and SURGEON
Office Hours: 8 to 9 A. M.
1 to 3; 6 to 8 P. M.
Sunday 9 to 11 A. M.
240 E. 115th St. Chicago

Tel. Republic 2266 — Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS.
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro
išskiriant Trečiadienį
X-Ray Diagnosis Ultra-Violet Radiation Therapy
2417 West 63rd Street
(arti Western Avenue)

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryte
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

Dr. P. Z. Zalatoris
Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 val. ryteis,
1 iki 3 val. po piet.
6 iki 9 val. vakarais.
Sekm. 9 iki 12 val. ryteis.
Ofisas: 1821 So. Halsted St.
Telefonas Canal 0257
Rez.: 6600 S. Artesian Ave.
Telefonas Prospect 6659

DR. M. T. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
OFISAI:
4601 South Ashland Avenue
Tel. Boulevard 7820
Valandos 6 iki 8 vakare
2423 West Marquette Road
Tel. Prospect 1930
Valandos: 2 iki 4 po piet
Nedėlioms tik pagal sutarti
Rez: 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

Ofiso Tel. Virginia 0036
Rez. Tel. Van Buren 5858
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS.
4142 Archer Ave. Chicago.
Val. nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto.

Dr. A. J. Karalius
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 dienos ir
nuo 2 iki 9 vakare.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Ashley St.
Val. 1—3 po pietų. 6—8 vak.
Telephone Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultra violėtinė šviesa ir diathermia

DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po piet.
ir nuo 6 iki 8 val vakare
Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5911

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Phone Victory 2514
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas.
Val. nuo 2 — 4; 7 — 9:30
Nedėlioms pagal sutartį
3252 South Halsted Street

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS.
3252 South Halsted Street

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Canal 2118
Ofiso calandos nuo 6 — 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
1900 South Halsted Street,
Residencija:
4193 Archer Avenue
Valandos nuo 2 — 4 po pietų.
Norintieji matyti prieš piet. pasišaukite telefonu
Telephone Lafayette 0098

LAIVŲ VARDAI

Yra butinai reikalingi gavimui pirmųjų ir antrųjų pilietybės popierių, kaipo ir PERMITŲ-LEIDIMŲ sugryžt Amerikon.
Laivų vardus gana greitai surandu žemiau paduotais metais:

Iš Antverpen-New York 1906 iki 1915,
Iš Bremen-Baltimore 1901 iki 1915,
Iš Bremen-Philadelphia 1901 iki 1915,
Iš Bremen-New York nuo 1901,
Iš Glassgow-New York 1912 iki 1915,
Iš Hamburg-New York nuo 1901,
Iš Libavos-New York 1907 iki 1915,
Iš Liverpool-New York 1906 iki 1915,
Iš Liverpool-Philadelphia 1907 iki 1915,
Iš Rotterdam-New York 1906 iki 1915,
Iš Southampton-New York 1906 iki 1915.

Reikalaukite aplikacijų ir pridėkite 2 centų stampą, ir adresuokite:
P. MIKOLAINIS,
188—190 Sands St., Brooklyn, New York.

PETRO KAČERAUSKO
DAILES-MENO STUDIJA
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ,
3133 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

AR NORI PINIGŲ ANT PIRMŲ MORGIČIŲ?
Skolinam pinigus ant medinių ir murinių namų. Komisas tik 2%. Kreipkitės į
PUBLIC MORTGAGE EXCHANGE
S. L. FABIAN, Mgr.
809 West 35th Street,

LOVEIKIS
KVIETKININKAS
NUSKINTOS KVIETKOS
Pristatome į Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai.
3316 So. Halsted St., Phone Boulevard 7314